

Ajuntament d'Alcoi

PLA MUNICIPAL DE COLÒNIES DE GATS URBANS

AJUNTAMENT D'ALCOI
REGIDORIA DE SANITAT

Ajuntament d'Alcoi

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ

2. CONSIDERACIONS PRÈVIES

2.1 Algunes definicions prèvies

2.2 Principals problemes que generen els gats de carrer

2.3 Control i gestió de gats urbans

3. METODOLOGIA

4. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

4.1. Situació de les colònies de gats urbans a Alcoi

4.2. Sol·licituds d'Actuació sobre gats urbans a Alcoi

5. PLA D'ACTUACIONS

5.1. Àmbit d'actuació

5.2. Finalitat i Objectius

5.3. Gestió del Servei de Protecció i Control dels Animals

5.4. Propostes per als gats de les colònies: Estratègia CES

5.4.1. Exemples de programes semblants al CES(TER- Trampejar - Esterilitzar - Retorn).

5.4.2. Posada en marxa del projecte CES

5.4.2.1 Mesures prèvies a les captures

5.4.2.2. Campanya de captures

5.4.2.3. Atenció dels gats capturats

5.4.2.4. Solta i seguiment posterior

5.4.3. Actuacions sobre l'entorn

5.4.3.1. Accions de sanejament

5.4.3.2. Instal·lació de mobiliari per a gats

5.4.4. Trasllat a nous emplaçaments

5.5. Propostes per als gats errants

5.6. Propostes per als gats abandonats o perduts

5.7. Aspectes socials

5.7.1. Atenció als ciutadans

5.7.2. Programa de voluntariat

5.8. Selecció d'indicadors de seguiment del Pla

5.9. Regulació

5.10. Execució i duració

Ajuntament d'Alcoi

1. INTRODUCCIÓ

Per a poder entendre com van sorgir els gats domèstics hem de remuntar-nos a fa uns 65 milions d'anys, més concretament a l'Eocé, on ens trobem amb el grup ancestre dins dels carnívors: Els miàcids. Aquests eren animals de cervell més desenvolupat que els seus antecessors, i dotats d'unes característiques morfològiques que els feien aptes per a la depredació, la qual cosa va permetre la seua supervivència i la seua difusió.

A partir d'aquests miàcids van començar a evolucionar, fa aproximadament 12 milions d'anys, els felins pròpiament dits. Al llarg del dur camí de l'evolució, alguns es van extingir, com va ser el cas del famós tigre dents de sabre. Fa 3 milions d'anys, els registres fòssils ens indiquen que existien fèlids pertanyents als tres gèneres de gats moderns: *Acinonyx* (guepards), *Felis* (gats menors) i *Panthera* (gats majors). Aquests tres grans grups comprenen totes les espècies de felins existents en l'actualitat, entre les quals es troba el gat domèstic (*Felis catus*). Es creu que totes les races de gats domèstics procedeixen del gat egipci (*Felis lybica*), que vivia en la vall del Nil.

Originàriament, era un gat salvatge nubi, a què els egipcis van domesticar fa més de 4.000 anys. Els primers registres històrics de què es disposen sobre el gat domèstic procedeixen de l'antic Egipte (al voltant de l'any 3000 aC) La devoció que van sentir els egipcis per la figura del gat té probablement el seu origen en el servei que aquest feia a la societat, netejant els graners de rosegadors i protegint les collites. Prompte, de ser un animal útil com a caçador, va passar a ser animal domèstic amat amb passió, entronitzat i divinitzat. Fèrries lleis protegien al gat, fins al punt que qualsevol que matara a un exemplar, intencionadament, era condemnat a mort. Al gat egipci se li van dedicar festes i bacanals, i gaudia d'extraordinaris privilegis. Per exemple, quan un gat moria en el si d'una família, els egipcis es rapaven les celles en senyal de dol. S'especula que cap a l'any 400 aC. el gat com a acompanyant domèstic va arribar al Pròxim Orient i d'ací a la Xina i a l'Índia. A la Xina es creia que el gat, la funció del qual era la de caçador i acompanyant de dones, portava la pobresa a la llar, per la qual cosa la seua entrada no va estar acompanyada de bons auguris. Millor fortuna va tindre a l'Índia, on novament va tornar a representar la figura divina.

Més tardana va ser l'arribada del gat domèstic a Europa, la responsabilitat del qual siga probablement dels romans, que també tenien en molt bona estima a aquest animal. En aquest punt, el gat era doncs, una útil ferramenta com a control de les plagues, com una admirada figura que plena la llar. Ja estesos per tota Europa, es promulguen lleis que els protegeixen i el gat està ben vist en la societat.

Amb l'arribada de l'Edat Mitjana van començar els temps durs per als gats. La ignorant superstició va espantar a la matança sistemàtica d'aquests animals. Bastava la possessió d'un gat per a poder acusar una persona de bruixeria, i si es tractava d'un gat negre, la condemna era segura. Van ser bàrbarament assassinats centenars de milers d'homes i milions de gats, que eren torturats de totes les formes. Durant els segles foscos, la persecució dels gats va ser activa a Europa (tant, que sorprén que no s'arribara a la completa extinció d'aquest animal), sobretot a Anglaterra, Alemanya i França.

De la boja persecució en perjuí dels gats, tan diferent de les civilitzacions egípcia i romana, es van beneficiar, sobretot, les rates, que es van multiplicar en número vertiginós, envaint els camps, pobles i ciutats, destruint enormes quantitats de gènere alimentari i difonent malalties com la pesta. Només en el segle XIX els europeus van

Ajuntament d'Alcoi

començar a adonar-se de la importància dels gats. En aquest segle el gat passa a ser considerat en gran manera un animal de companyia, i la seua presència i respecte en les nostres llars va en augment fins a arribar a la importància que té hui en dia.

Però no sols els gats estan presents en les nostres llars, també convivim amb nombrosos gats de carrer, gats que habitualment viuen en llibertat però integrats en el medi ambient de les nostres ciutats i alimentant-se gràcies al que l'ésser humà li proporciona.

Quan un grup de gats de carrer viuen junts en un determinat lloc que els ofereix prou menjar, es formen les anomenades **colònies de gats urbanes**. Generalment aquestes colònies de gats passen desapercebudes i no generen problemes, degut sobretot als seus hàbits esquius i generalment nocturns. No obstant això, de vegades, es produeixen queixes de veïns a causa del soroll en època de zel, poden ser molt sorollosos i molestos, la brutícia (moltes vegades atribuïda als gats però que no és generada per ells) i possibles danys materials (arraps en portes, en roba, etc.). Quan aquestes queixes es produeixen és quan els ajuntaments actuen, generalment capturant i emportant-se els gats.

Les estadístiques actuals indiquen l'existència entorn de dos milions d'aquests gats a tota Espanya, però es tracta d'una quantitat aproximada.

2. CONSIDERACIONS PRÈVIES

2.1. Algunes definicions prèvies

- D'on vénen els gats de carrer?
- Què cal fer amb ells?
- Què és el millor per a ells?
- Qui és responsable del seu benestar i de les molèsties o danys que aquests puguen causar a terceres persones?

En realitat el Pla de Gestió que ací es presenta és un document que bàsicament pretén contestar a aquestes qüestions, tenint en compte les tendències de protecció dels animals domèstics i la legislació en vigor.

Els gats de carrer són gats que han tornat a un cert grau d'estat salvatge; eixos gats, provinents de gats domèstics que s'han perdut o els han abandonat, han après a viure a l'aire lliure o en immobles com ara locals, fàbriques i edificis abandonats, s'adapten tant a les àrees urbanes com a les rurals, establint-se també en carrerons, estacionaments d'automòbils, patis interiors, etc.

En la majoria dels casos, els gats de carrer no són totalment salvatges, perquè encara depenen de la gent per a la seua alimentació, el mateix si la font és un cuidador de gats que els proporciona menjar una o dues vegades al dia, o un contenidor fora d'un restaurant. Relativament pocs gats de carrer subsisteixen només de la caça.

El grau en què un gat està assilvestrat pot dependre de diversos factors:

- El primer pot ser l'edat de l'animal, si l'animal té més de 6 o 7 setmanes, les possibilitats de socialització comencen a disminuir i el gat es farà més i més salvatge.
- El segon factor és el nombre de generacions anteriors que han viscut fora de la llar humana, i així per exemple, un gat nascut d'una mare que havia sigut domèstica tendirà a ser menys salvatge que un nascut de 5 generacions de vida lliure. La intensitat del contacte humà és un altre factor important i si els gats tenen contacte regular amb les persones, seran més sociables que si viuen en un lloc amb poca o cap relació.
- També influeix la personalitat dels individus implicats i pot succeir que un gat provinent de moltes generacions de gats de carrer i que en la seua infància no haja tingut contacte amb humans, pugui socialitzar-se per la insistència i paciència d'una persona.

És important reconèixer que si un gat és verdaderament salvatge, l'opció més compassiva serà permetre que continue vivint a l'aire lliure. Tractar de domesticar a aquest tipus de gats és semblant a intentar fer d'un rabsot un animal de companyia. D'altra banda, no s'estaria permetent a l'animal que visca de la manera que més li satisfà. Moltes persones benintencionades, convençudes de què "salven" a un gat de carrer portant-lo a casa, condemnen l'animal a una vida davall del llit i a una por permanent. És millor una vida plena, encara amb riscos, però en llibertat. El mateix però al revés es pot dir d'un gat que havent viscut diversos anys en una casa, se li abandona en el carrer. La majoria ho passa malament i inclús mor i només uns pocs s'adapten, ningú coneix exactament el nombre de gats urbans existents en els distints països.

Inclusos en la denominació de gats de carrer es pot trobar distintes variants que per les seues distintes característiques no poden ser tractats per igual:

- Gats silvestres: són gats sense socialitzar pel que no es deixen agafar o manipular i que difícilment poden ser col·locats en una casa com a mascota. Són animals que no tenen amo conegut (no vol dir que no siguin cuidats per algunes persones), és imprescindible, per a una correcta gestió, determinar qui es fa responsable de la presència d'aixos animals i del seu benestar, així com de les possibles molèsties, danys, etc. que generen.

- Gats errants: són els que no estan confinats en una casa o en un lloc tancat i per tant tenen possibilitats de vagar lliures. Aquests animals tenen amos i a ells cal demanar-los responsabilitats sobre l'atenció i les molèsties o danys a tercers que puguen produir. Els gats silvestres són una subpoblació dels gats errants (Patronek 1998).

- Gats abandonats i Gats perduts: són gats que deixen de tindre amo, o bé perquè han sigut abandonats o perquè s'han perdut. Inicialment estan socialitzats però amb el pas del temps es van ensalvatgint i passen a la categoria de gats silvestres. En aquests casos es fa imprescindible evitar que els animals s'ensalvatgisquen, i per a això cal crear un sistema eficaç d'arreplega i de busca d'una llar (el que l'animal tenia o un nou).

Un gat pot canviar el seu estil de vida segons les distintes circumstàncies a què es veja sotmés (Patronek 1998). L'estil de vida d'un gat pot definir-se per 4 paràmetres: espectre de sociabilitat, estatus de confinament, nivell de propietat i descripció de la localització. Els tres primers varien amb l'espectre de comportament.

- Espectre de sociabilitat: Pot variar des dels gats altament sociables als gats que mai han tingut contacte amb humans i els defugen (han nascut salvatges i són completament silvestres). Aquesta estimació de sociabilitat pot tindre relació amb el lloc on es troben, un gat sociable en sa casa pot no ser-ho en la consulta del veterinari.

- Estatus de confinament: Aquest factor pot anar des del gat que mai ix de casa a aquell que sempre està fora de casa. Hi ha gats que poden alternar estar a casa de circular per un pati tancat o un jardí. Els gats que no estan confinats en un lloc tancat són gats errants. Els gats assilvestrats són una subpoblació dels errants (Patronek 1998).

- Nivell de propietat: Varia des dels gats a qui els proporcionen totes les atencions necessàries i que té un propietari compromés, fins als gats que són completament silvestres (Miller 1996; Christiansen 1998). Entre aquests dos extrems estan els gats que tenen un propietari que només els proporciona les atencions més bàsiques, gats que tenen una atenció diària bàsica per una persona però que són errants (per exemple, en una colònia gestionada) i gats d'àrees rurals on només se'ls valora per les seues habilitats per a caçar ratolins.

Els gats perduts que no són trobats pels seus amos o aquells que directament són abandonats poden tindre distintes destinacions:

1. Són portats per qui els troba a un refugi o al veterinari per a ser adoptats o sacrificats.
2. Moren atropellats, caçats per gossos o per altres causes.
3. Són trobats per una persona que els adopta.
4. Es converteixen en gats errants amb moltes possibilitats de convertir-se en assilvestrats.

- Descripció del lloc on habiten: Podem trobar gats de granja (cases de camp), de barri, de llindar de la porta o casolans. Aquests termes s'utilitzen també per a descriure nivells de sociabilitat: un gat de granja és un gat silvestre rural i un gat de carreró és un gat silvestre de ciutat. Però aquests termes són confusos perquè un gat de granja pot estar molt socialitzat, per la qual cosa s'utilitzaran aquests termes només per a fer referència a la ubicació. Encara que generalment, un gat casolà es refereix a un animal molt socialitzat.

Un gat errant pot ensalvatgir-se i contribuir a la colònia de gats silvestres si no ha sigut esterilitzat. **Açò suposa que qualsevol gat no esterilitzat pels seus amos, si es perd o és abandonat pot contribuir a augmentar la població de gats silvestres.** La font de l'elevat nombre de gats és la reproducció incontrolada dels gats domèstics per la irresponsabilitat dels amos, també és un problema la no identificació dels gats i, per tant, dels seus amos. Tot açò unit afavoreix l'abandó de gats en el carrer i l'assentament de colònies de gats silvestres.

2.2. Principals problemes que generen els gats guies de carrers.

Els problemes derivats dels gats són bàsicament de salut pública i d'impacte sobre la fauna silvestre:

A) Problemes amb la Salut pública.

És freqüent que quan les poblacions de gats creixen de forma excessiva acabe derivant en una sèrie de molèsties al veïnat degudes a les olors, restes d'aliment, maulits del zel, etc. La majoria d'aquestes molèsties, tenen el seu origen precisament, entorn de la proliferació d'animals, que es veu incrementada en l'època d'aparellament i reproducció.

Les àrees relacionades amb la salut dels ajuntaments estan encarregades de les actuacions que se centren generalment a solucionar els problemes abans mencionats, normalment mitjançant una entitat amant dels animals registrada a la ciutat, evitant situacions de transmissió de malalties dels animals als homes i viceversa.

ZONOSI (ANTROPOZOONOSIS):

DEFINICIÓ:

Etimològicament: Zoo: animal
gnosis: malaltia

FAO/OMS, 1950 i 1958

Comité d'Experts de Zoonosis Parasitàries, 1978.

«Totes les malalties i infeccions en què pugui existir relació animals vertebrats – home, i viceversa, bé siga directament o a través del medi ambient, inclosos portadors, reservoris i vectors».

Virus: a vírica gairebé sempre mortal una vegada que han aparegut els símptomes clínics. La ràbia afecta animals domèstics i salvatges i es propaga a les persones normalment per la saliva a través de mos o arraps, també pot a) Ràbia a: La haver-hi transmissió a l'ésser humà en cas de contacte directe de material ràbia Infecció (generalment saliva) amb mucoses o ferides cutànies recents. La és ràbia està present en tots els continents, excepte en l'Antàrtida, però més del una 95% de les morts humanes es registren a Àsia i Àfrica. malalti

b) Virus de la Immunodeficiència Felina: És un lentivirus de la família (Retroviridae) que afecta els gats mundialment, i és l'agent causant del virus, anomenat de forma col·loquial, Sida Felina es transmet principalment per mos entre gats. És una malaltia exclusivament de gats, que no pot ser transmesa a éssers humans ni a altres animals. És un virus lent que afecta el sistema immune durant llarg període de temps. Una vegada contagiats un animal es poden donar tres escenaris possibles: primer, el gat infectat pot combatre la infecció i aconseguir ser totalment immune; segon, pot convertir-se en un portador que mai emmalalteix i tercer, en el pitjor dels casos, acabar amb un sistema immune compromès però que no presenta cap símptoma ni provoca cap pèrdua en la qualitat de vida de l'animal.

Aquesta malaltia no afecta l'ésser humà, no està dins del grup de malalties que poden ser transmeses dels animals a l'ésser humà (zoonosi).

c) Virus de la Leucèmia Felina: La concentració més gran de virus es presenta en la saliva d'un gat infectat de forma permanent. El virus es dissemina per hàbits on hi ha intercanvi de saliva entre els gats, com l'empolainament o compartir el menjador i l'abeurador.

Alternativament, la infecció per FeLV pot ser causada per mossos o per contacte amb orina i excrements que continguin el virus. També és possible que el virus passe de la mare als cadells durant la gestació o a través de la llet materna infectada. El virus de la leucèmia felina (FeLV) és una causa de malaltia comuna i important que provoca inclús la mort en els gats. Els gats que estan permanentment infectats per aquest virus corren el risc de desenvolupar patologies greus com a anèmia i càncer. Entre el 80 i 90 per cent dels gats infectats moren entre 6 mesos i 3 anys d'haver sigut diagnosticats del virus de la leucèmia.

Aquesta malaltia no afecta l'ésser humà, no està dins del grup de malalties que poden ser transmeses dels animals a l'ésser humà (zoonosi).

El FeLV és un virus fràgil que no sobreviu molt de temps en l'ambient, per això la disseminació de la malaltia es produeix entre els gats mitjançant un contacte pròxim i prolongat. Per aquesta raó la infecció és més comuna en situacions on hi ha una alta densitat de població de gats.

2.- Bacteris i rickètsies:

a) Anèmia Infecciosa Felina: aquesta malaltia està produïda per l'*Hemobartonella felis*, que viu en la superfície dels glòbuls rojos. El dany estructural resultant de la seua presència pot causar anèmia si els glòbuls rojos són destruïts, encara que també pot ser el mateix sistema immune del gat el que cause la destrucció dels glòbuls rojos en intentar matar el paràsit unit a ells. Els símptomes clínics normalment reflecteixen l'anèmia resultant. Els gats que s'han infectat poden ser portadors de la malaltia la resta de la seua vida, se sospita que la transmissió és per puces i per inoculació directa en ferides per baralles entre gats.

b) Malaltia per arrap de gat: aquesta malaltia és produïda pel bacteri *Bartonella henselae*. Quasi la meitat dels gats són portadors de la infecció en algun moment. La infecció no emmalalteix als gats. No obstant això, l'arrap o el mos d'un gat infectat pot causar símptomes en les persones i la infecció pot ser lleu o greu d'acord a l'estat immune de la persona afectada.

3. Parasitosis externes:

a) Puces: Entre aproximadament 2.000 espècies de puces, les més comunament trobades són les *Ctenocephalides felis* o Puces del Gat. Aquestes puces són portades a les cases a través de les mascotes domèstiques. Les puces

del gat infesten una varietat d'animals i no són trobades exclusivament en els gats. Aquestes puces es desenvolupen a través de diferents fases: ou, larva i pupa, abans d'emergir com a adultes. Aquest procés pot ser completat en 30 dies, encara que les condicions de l'ambient poden causar que el cicle de desenvolupament de les puces del gat s'estengui per més d'un any. Les femelles poden produir un ou per hora. Els ous són de forma ovalada i usualment cauen de la pell de l'animal hoste al sòl, romanent allí fins que es produeix l'eclosió en larva. La larva va madurant fins a esdevenir adulta. Les puces adultes del gat viuen de qui les hostatja, consumint la seua sang per a poder reproduir-se.

Mentre la picada causa una molèstia menor quan les puces no són nombroses, les puces del gat poden transmetre malalties als éssers humans.

b) Sarna: diversos àcars poden produir sarna en el gat:

- Sarna Notoedres catí és l'agent de la sarna notoèdrica, que pot ser altament perillosa per la seua ràpida disseminació en la pell del pacient començant pel cap, principalment comença a la vora de l'orella continuant cap a la zona de la cara i el coll. Es contagia per contacte directe amb animals malalts i cal acudir al veterinari immediatament.

- Sarna Otodètica, sarna de les orelles, consisteix en àcars que viuen, s'alimenten i es reproduïxen dins dels canals auditius del gat. Ha d'acudir-se al veterinari immediatament igual que amb qualsevol de les malalties que afecten els animals en cas d'infecció, ja que el contagi és per contacte directe dels animals malalts amb altres animals i persones.

4. Parasitosis internes:

a) Paràsits intestinals: la majoria dels paràsits intestinals es contagien per la ingestió d'ous que han quedat en el medi ambient (pis, terra, areneres, etc.) dipositats amb la matèria fecal d'animals infectats. d'aquesta manera es contagien, per exemple, el *Toxocara canis* i *cati* (síndrome Larva migrans visceralis), els quals tenen a més, importància zoonòtica, un altre tipus com la tènica *Dipilidium caninum* es transmet per les puces, i altres com el *Toxoplasma gondii* i els coccidis en general, a més de la forma directa pels ous en el pis, ho fan a través d'hostes intermediaris com a rosegadors, pardals, etc.

Precisament la Toxoplasmosi, produïda pel protozou *Toxoplasma gondii*, és molt temuda per les dones embarassades, encara que cal ser conscient que no sols la pot transmetre el gat, encara que és l'animal que ho transmet, en primera fase, en adquirir-la en la seua alimentació de rates.

Afecta les persones i a altres animals que s'infecten per la ingestió dels ous que es troben en els excrements dels gats, els quals la pateixen de manera a penes visible amb processos diarreïcs lleus i afeccions en els ulls (uveïtis). El paràsit apareix en la carn mal cuinada o crua, i en verdures mal llavades, infectades per excrements d'animals infectats, d'ací que pot haver-hi contagi sense tindre gat.

b) Paràsits cardiopulmonars: la filariosi produïda per la *Dirofilària immitis* es transmet per la picadura de mosquits en les zones endèmiques d'aquesta malaltia. Diverses enquestes epidemiològiques demostren que on hi ha dirofilariosi canina existeix dirofilariosi felina (Genchi et al., 2007). Del 5% al 15% dels gats pot infectar-se i presentar des de la mort sobtada a una forma crònica amb simptomatologia respiratòria i gastrointestinal.

5. Micosi:

a) Micosis externes: la Tinya o Dermatofitosi, està produïda dermatòfits (fongs microscòpics de la pell): *Microsporum*, *Epidermophyton* i *Trichophyton*, cadascun d'ells amb diverses espècies. La infecció per fongs de la pell, pèls i ungles, es contagia per contacte directe amb material contaminat com ara pèls i crostes tant en el subjecte malalt com si el fong es troba en el medi ambient. Està dins de les zoonosis.

b) Micosis internes: la Criptococcosis és la micosi interna més freqüent del gat, està produïda pel fong *Cryptococcus neoformans* que és inhalat des del sòl contaminat o de dejeccions polvoritzades de coloms. En molts gats se superposa amb els virus immunosupressors (Leucèmia i Immunodeficiència Felina) la qual cosa agreuja el pronòstic. Està dins de les zoonosis.

6. Malalties d'adquisició del carrer no infeccioses:

a) Traumatismes: És reconeguda l'alta incidència de traumatismes violents que pateixen els gats de carrer, aquests es produeixen per accidents automobilístics, baralles amb gossos o altres gats, colps amb pedres, pals, ferides amb armes de foc, cremades, caigudes de sostres, etc. Els gats vells disminuïts físicament i els joves inexperts són els més exposats. Aquests gats pateixen ferides i fractures de qualsevol tipus. Cal tindre en compte que en alguns casos aquests accidents són intencionats.

b) Tòxics: La quantitat de tòxics que un gat pot adquirir en el carrer és molt variada. Encara que el gat no sol menjar aliments estranys, podria trobar esquers posats intencionalment per a rosegadors o per a ells. Es poden produir intoxicacions amb insecticides, anticongelants, anticoagulants, etc. L'aigua també pot estar contaminada, ser aigües residuals i un gat assedegat pot arribar a prendre-la. Finalment en algunes regions també poden produir-se picades d'animals verinosos, com ara aranyes, serps, etc. als gats.

c) Termoregulació: Els extrems climàtics poden produir diverses alteracions que van des de la hipotèrmia i congelació en climes extremadament freds a colps de calor en climes molt calorosos. Si el gat de carrer és sorprès per una tempesta de neu o queda atrapat en algun lloc, com ara gàbies o trampes en qualsevol d'aquests climes pot patir les conseqüències de les temperatures extremes.

B) Impacte sobre la fauna silvestre

Aquest aspecte ha sigut poc estudiat a Espanya, no obstant això en algunes zones ja es considera el gat domèstic assilvestrat com una autèntica plaga que cal exterminar. Així, per exemple en el número 12 de la revista de la Conselleria de Política Territorial i Medi Ambient del Govern de les Illes Canàries, es diu ...la depredació del gat assilvestrat sobre vertebrats amenaçats és especialment preocupant quan es produeix sobre espècies endèmiques amenaçades d'extinció, com és el cas del Fardatxo Gegant d'El Hierro (*Gallotia simonyi*), espècie que té una població molt reduïda, i d'un fardatxo (*Gallotia* sp.), recentment descobert en Teno (Tenerife). Pel que fa a les aus, són particularment sensibles les aus marines de dimensió reduïda -pel que aquest depredador introduït hauria de ser erradicat sense demora de les principals colònies d'aus marines. Altres aus que nidifiquen en el sòl, com el torlit o la xaruga perdiu, són preses fàcils. El gat és, també, una important amenaça per a les musaranyes endèmiques (Rodríguez, 1999).

En Àlaba hi ha casos de depredació de gats domèstics sobre nius d'esparver cendrós (Rodríguez com. per.). Els estudis realitzats en Gran Bretanya van demostrar que entre el 36 i 56% de gats assilvestrats estudiats van caçar en alguna ocasió, preses silvestres (Fougere, 2000; Perry 1999; Reark, 1994). Sobre el nombre d'animals caçats pels gats, en el 70% dels casos van capturar menys de 10

animals, mentre que tan sols en el 6% van capturar més de 50 animals (Barrat, D.G., 1998, 1997). Principalment, els gats són animals oportunistes i utilitzen la font de menjar més freqüent i l'accessibilitat de la qual siga més senzilla, que generalment serà l'aportada pels humans, fem i carronya (Berkley, 2001; Winograd, 2003). Encara així, hi ha gats més caçadors que altres, dels que confien en les seues habilitats predatòries, la majoria de la seua dieta consisteix en xicotets mamífers (Berkely, 2001; Fitzgerald, 1988). Sovint, les aus capturades pels gats solen ser animals ferits o ja morts (Berkely, 2001). Sembla evident que els gats assilvestrats poden tindre, i de fet tenen un impacte molt important en certes situacions excepcionals (casos d'illes com Austràlia o Canàries), no està tan clar l'impacte real sobre les poblacions d'aus o altres animals en altres circumstàncies. En tot cas, cal ser molt prudents a l'hora de seleccionar un lloc on es vaja a recol·locar gats assilvestrats, ja que en un futur podria ocórrer que els experts científics demanaren l'erradicació dels gats, que es faria amb fons públics, en aquells llocs on anteriorment havien sigut alliberats per la mateixa administració.

2.3. Control i Gestió de gats urbans.

Quan els gats silvestres són molt nombrosos i comença a haver-hi queixes dels ciutadans, les autoritats han de prendre mesures que dependran sempre de les ordenances locals, els recursos disponibles, les proporcions de les poblacions de gats silvestres, socialitzats o errants, la massificació de la comunitat en el que es referisca als gats i la naturalesa de les queixes que puguen produir-se.

Tradicionalment els distints ajuntaments, que són els competents per a prendre mesures, han realitzat 4 tipus d'actuacions amb els gats silvestres:

- 1) Parany, trasllat i sacrifici
- 2) Parany, trasllat i recol·locació.
- 3) Parany, esterilització i retorn al seu lloc (TER) o el que és el mateix, Captura, Solta i Esterilització (CES); i inclús per a una gestió completa es pot realitzar el test de leucèmia felina i del virus d'immunodeficiència felina, s'esterilitzen, es vacunen, se'ls torna al seu lloc d'origen i es realitza un seguiment.
- 4) No fer res

Els gats errants amb amo només poden ser recuperats si porten identificació.

1) Parany, trasllat i sacrifici.

Aquesta és una solució a curt termini a menys que s'eliminen del lloc, els recursos alimentaris i els refugis que van fer el lloc atractiu per als gats (Neville and Remfry 1984; Universities Federation for Animal Welfare 1995; Zaunbrecher and Smith 1993).

Si les fonts d'alimentació persisteixen (aportació de la gent, fematers, etc.), els gats de les zones veïnes cobriran el buit deixat per la colònia eliminada (Tabor 1983; Passanissi and Macdonald 1990). A més, generalment, alguns gats se salven del parany amb què contribueixen a la regeneració de la colònia. Aquestes actuacions deuen repetir-se periòdicament el que no constitueix una solució satisfactòria.

Aquesta metodologia és la que habitualment han realitzat la majoria dels ajuntaments i en tots els casos amb resultats nuls, i moltes vegades creant greus conflictes amb part de la societat que no considera ètic sacrificar animals sans, i és pràcticament impossible retirar tots els gats d'una ciutat.

Aquesta forma d'actuar, pot ser molt més efectiva, si s'aconsegueix que la zona deixi de ser atractiva per als gats (eliminant les fonts d'aliments i els refugis). En aquests casos el parany i sacrifici pot arribar a ser una solució a

llarg termini. Aquesta modificació de l'hàbitat inclou el tancament de les entrades als edificis vells, eliminació de la mala herba i deixalles que poden donar refugi als gats i als rosegadors, reparar els forats de les finestres i portes i instal·lar tanques. Prèviament els gats i ventrades han hagut de ser retirats dels edificis.

Açò últim, no obstant això, només és factible en llocs concrets (una plaça o un pati aïllat), però és molt difícil de realitzar en tota una ciutat o en una gran part d'ella.

2) Parany, trasllat i recol·locació.

Alguns ajuntaments, per a evitar el sacrifici dels gats capturats intenten la recol·locació. Però trobar un lloc on real·lotjar als animals no és fàcil, a més es necessita molt de temps i els gats pateixen un estrès que en alguns casos pot ocasionar la mort d'animals.

Aquesta opció no sembla la més correcta per la possible afecció sobre la fauna silvestre del lloc.

L'organització *Alley cats allies* recomana seguir 6 passos si es decideix per aquest tipus d'actuació:

- 1) Recerca del nou emplaçament
- 2) Parany dels gats
- 3) Cures veterinàries incloent esterilització i vacunació
- 4) Trasllat al nou emplaçament
- 5) Acostumar els gats al seu nou hàbitat
- 6) Contacte final

El punt 5 és imprescindible si es vol que els gats es queden en el lloc triat. Per a això se'ls confina en una zona durant almenys 21 dies, fins que ells consideren que és un lloc segur i amb disponibilitat d'aliment i aigua permanent.

Una altra mesura pot ser socialitzar-los per a recol·locar-los en cases. Açò és possible en alguns casos de gats adults, amb dedicació, compromís, paciència i temps però lamentablement açò no és possible amb tots els gats de carrer. Els cadells de 8 o 10 setmanes són més fàcils de socialitzar que els gats de més edat.

3) Captura, Esterilització i Solta (CES)

Aquest procediment conegut com a CES (captura, esterilització i solta); les sigles en anglés TNR, *Trap-Neuter-Return*), implica atrapar a tots o a la majoria dels gats d'una colònia, esterilitzar-los i tornar-los al seu territori. Aquest procediment és el que s'ha estat desenvolupant des de l'Ajuntament d'Alcoi.

És necessari marcar els gats esterilitzats perquè no tornen a ser capturats i traslladats al veterinari en successives campanyes amb el consegüent estrès. A més d'aquesta manera es pot identificar ràpidament un animal nou que haja entrat en la colònia o haja sigut abandonat.

Un programa de gestió completa seria el de TTVÉR-S en anglés (TTVAR-M) i consisteix en:

- 1) Parany
- 2) Test de la leucèmia felina i del virus de la immunodeficiència
- 3) Esterilització de mascles i femelles
- 4) Vacunació
- 5) Retorn
- 6) Subministrament de menjar, refugi i aigua
- 7) Seguiment per un cuidador.

El cuidador ha de tindre el permís del propietari del lloc per a gestionar la colònia, el que proporciona legitimitat i protecció als gats i al seu cuidador.

Una colònia només disminuirà si tots els gats són esterilitzats, el que requereix un gran esforç per a capturar tots els gats d'una colònia i detectar ràpidament l'entrada de gats nous a aquesta.

La gestió de les colònies requereix un cuidador o diversos que vigilen l'estat sanitari dels gats, que capturen i esterilitzen animals nous silvestres, que retiren els domèstics i als cadells que puguen ser socialitzats, generalment els que tenen menys de 8 setmanes (Passanisi & Macdonald, 1990).

4) No fer res.

Deixar que la naturalesa seguisca el seu curs és pel que han optat molts ajuntaments, sovint per inèrcia. Açò sol ocasionar més naixements de gats, major mortalitat, augment de les queixes, problemes sanitaris, etc.

3. Metodologia.

Per a la realització d'un Pla de Gestió és necessari conèixer amb exactitud la realitat dels elements que es desitja gestionar, en aquest cas els gats i l'objectiu que es proposa aconseguir. S'han de conèixer els problemes que generen i els que pateixen ells mateixos, analitzar-los, avaluar-los i d'aquesta manera poder prendre mesures per a poder aconseguir els objectius.

L'objectiu proposat per a aquest Pla de Gestió és arribar a poder reduir el sacrifici d'animals en el municipi d'Alcoi. Es pretén aconseguir el sacrifici Zero (exceptuant els casos d'eutanàsia per malaltia o causes extremes).

Per a conèixer i analitzar la realitat dels **gats de carrer** es va començar per demanar tota la informació disponible provinent d'unes quantes fonts:

1. Coneixements de particulars que atenen als gats a Alcoi i Coneixements de la Protectora d'Animals i Plantes d'Alcoi.
2. Denúncies i queixes al Departament de Sanitat.

1. Informació proporcionada per particulars i per la Societat Protectora d'Animals d'Alcoi:

Es va sol·licitar a l'Associació protectora d'animals i plantes d'Alcoi, tota la informació relativa a les colònies urbanes existents, la qual obtenen directament dels voluntaris que han anat responsabilitzant-se de cadascuna de les Colònies.

Amb l'objecte de conèixer els llocs on viuen els gats, s'han anat visitant al llarg d'aquests últims anys algunes colònies de gats urbans existents. També es van visitar distints tipus de patis on s'havien produït queixes reiterades i zones específiques on, per mobilització dels animals des de la seua colònia, s'estaven produint molèsties a la ciutadania i contribuint a la insalubritat de la via pública per la posada incontrolada d'aliment a animals de pocs mesos en llocs no autoritzats.

S'ha intentat realitzar un cens de gats errants, i inventariar totes les colònies de gats existents en la ciutat, encara que aquestes actuacions són una odissea en l'actualitat perquè no estan delimitades totes les colònies existents, ni autoritzades totes les zones on es troben aquestes, per a realitzar el Pla de Gestió complet augmentant així el benestar dels gats del nostre terme municipal, no obstant això si s'ha realitzat una primera aproximació a la realitat dels gats urbans a Alcoi.

D'altra banda existiran colònies que passen desapercubudes i de les quals no es tenen notícies, perquè no causen problemes ni conflictes amb els veïns i que, per tant, no necessitarien gestió immediata.

En tot cas, el pla de gestió que es proposarà per a les colònies de gats més conflictives, es pot perfectament exportar a qualsevol lloc de la ciutat en qualsevol moment.

2. Sol·licituds d'actuació:

Per part de l'Ajuntament es tindran en compte totes les zones on, per un motiu o un altre, conste que hi ha gats urbans i es vigilaran aquelles en què les molèsties han sigut reals, per a evitar que tornen a produir-se aquestes.

Es tindran en compte per a les noves actuacions:

- **Nombre d'animals aproximat.**
 - **Data del registre.** En format de dia/mes/any
 - **Demandant.** Persona o entitat que realitza la consulta, queixa, denúncia o recomanació, amb les categories següents:
 - Home
 - Dóna
 - Sense identificar
 - Comunitat de propietaris
 - Altres entitats.
 - **Lloc.** S'indica el carrer i el número del portal del lloc on es produeix el cas.
 - **Zona.** Es deuen zonificar les demandes segons el codi postal.
 - **Motiu.** S'especifiquen els motius de la sol·licitud d'actuació.
 - **Classe Sol·licitud:** classificació de les demandes segons les peticions exposades per les persones, entre les que poden estar de la manera següent:
 - Retirar animals

-Prendre mesures

-Atendre animals

-No indica.

- **Servei:** S'especifica quin servei és el que ha atés la telefonada o demanda: el servei del 012, el Departament de sanitat, la Policia Municipal, Alberg Municipal i la Societat Protectora d'Animals i Plantes d'Alcoi.

Paral·lelament a la recepció de dades, s'han tingut en compte les sol·licituds presencials realitzades per amants dels animals, de forma particular, i les sol·licituds de veïns afectats per la població de gats urbans en zones determinades de la via pública, sol·licituds realitzades al llarg dels últims anys.

En aquest Pla es podran arregar sol·licituds de ciutadans, amants dels animals o professionals del sector que siguin coherents amb la finalitat de la gestió municipal de gats urbans, sempre en compliment de la legislació vigent.

Encara que els **gats confinats** en les seues cases, no suposen un problema en principi, la situació pot canviar quan s'escapen o es perden o quan els amos es cansen d'ells i els abandonen en el carrer o són arregats per l'Alberg Municipal dels nostres carrers. Pel que és aconsellable que, en compliment de la legislació vigent, siguin identificats amb el seu corresponent codi d'identificació com ocorre amb els gossos, furons i cavalls. No solen eixir-se del seu hàbitat aquest tipus d'animals, però quan ocorre els propietaris acudeixen angoixats en la seua busca, sent infructuosa moltes vegades per no estar identificats els animals.

4. Anàlisi de la situació actual

4.1. Situació de les colònies de gats urbans a Alcoi.

Com en altres ciutats, a Alcoi hi ha gats de carrer, que s'agrupen en xicotetes colònies molt localitzades, i com en la majoria de les ciutats, hi ha persones, particulars en la majoria dels casos, que es dediquen a cuidar algunes d'aquestes colònies de gats urbans i també com en la majoria de les ciutats hi ha queixes d'alguns veïns que es veuen perjudicats per la presència d'aquests animals.

El nombre de colònies i d'animals en aquestes depén en gran manera de què hi haja de menjar i d'un hàbitat amb algun tipus de refugi natural preferiblement.

És freqüent que quan les poblacions de gats creixen de forma excessiva derive en una sèrie de conflictes amb determinades persones del veïnat, a causa de les molèsties originades per les olors, restes d'aliments, maulits de zel, etc. La majoria de les queixes solen produir-se precisament en l'època d'aparellament i de procreació.

La principal causa de creixement de les poblacions de gats té el seu origen en la facilitat de procrear perquè entre els cinc i els nou mesos les femelles ja són sexualment madures per a gestar. Encara que tenen diverses èpoques de zel, els dos més importants coincideixen amb els primers mesos de la primavera i de la tardor. No hi ha cap època de l'any en què estiga totalment descartada la fecundació, però en els mesos de més fred coincideixen amb l'època de menor reproducció dels gats de carrer.

La duració de les gestacions oscil·len entre els 55 i 70 dies, amb una ventrada d'entre 4 a 6 cries. D'altra banda la maduresa sexual dels mascles s'inicia des dels cinc a sis mesos fins a un any.

A Alcoi hi ha colònies de gats urbans repartides per tot el terme municipal, hi ha colònies actualment confirmades en:

ZONA SANTA ROSA: Els Clots, Paules/Uixola, Fundición Vistabella.

ZONA CENTRO: Cervantes, Gurugú, Solar Sant Jaume, Teatre Calderón, Sor Elena Picurelli, Goya, Sant Blai, Verge d'Agost, Major, Alcassares.

ZONA ALTA: Sant Bonaventura, Forn del Vidre, El Camí/Cantagallet, Ctra, Molinar, Parc/Pàrquing El Camí.

ZONA VIADUCTO: Passeig Ovidi Montllor, Sant Joan de Ribera, Metge Salvador Garcia Muñoz, Tossals i Molins. Recinte Firal.

ZONA ENSANCHE: Els Tints, Andreu Sempere, Vaguada, Bricorama/Realets, Perú/Túnel, Estambrera, Saneam.Colón.

ZONA NORTE: LaBassa, Alcalde Francesc Boronat, Parc Caramanxel, Pare Poveda (rotonda), Salesians/Mercadona/La Española.

DISEMINADOS: Cap del Pla, Barxell/Font dels Patos, Sargento, Baradello, Preventori, Molí Payá, Casetes del Salt, Batoi, Cementeri/Poliesportiu.

El nombre de colònies existents són un total de 43, aquest nombre podrà ascendir si es localitzen àrees o zones apropiades i són necessàries per al benestar dels gats que es troben en la nostra ciutat. El 67% de les colònies (29 colònies) tenen entre 1 i 6 gats; el 24% (10 colònies) tenen entre 7 i 9 gats; el 7% (3 colònies) tenen entre 10 i 16 gats i tan sols el 2% (1 colònia) té més de 17 animals.

Vistos les dades exposades tindriem 43 colònies i 377 gats en el municipi d'Alcoi.

Aquest nombre de colònies és aproximat perquè poden existir colònies no localitzades per ser colònies formades de manera espontània en àrees on es donen les característiques òptimes per a això. El mateix ocorre amb el nombre de gats existents per la seua facilitat a escapolar-se i fugir de les persones per ser majoritàriament animals no habituats a rebre atencions per part de les persones, encara que és una xifra prou elevada per a poder estimar la situació respecte a la gran necessitat de controlar, cuidar i mantindre els gats urbans d'Alcoi.

Les colònies registrades han de comptar amb persones encarregades del seu manteniment, el nombre d'aquestes dependrà tant de l'extensió de la zona que ocupe com del nombre d'animals que troben en cadascuna, aquestes persones seran les encarregades de proporcionar menjar als animals, neteja de l'àrea i cures bàsiques dels animals observant els exemplars existents en la colònia per si apareguera algun tipus de malaltia o accident, el que notificarien a l'entitat o organisme gestor per al tractament adequat per part dels professionals lliures, també s'ocuparan de comunicar la necessitat d'actuació sobre la colònia per al manteniment d'aquesta pel que fa al nombre d'animals (perquè potser animals d'una altra colònia pròxima s'hagen traslladat d'una colònia a una altra o la possible retirada d'aquests si és necessari (en cas de malaltia per al seu tractament, en cas de ventrades quan encara hi ha subjectes en la colònia que no estan esterilitzats o han sigut fertilitzades les femelles per subjectes no pertanyents a la colònia).

El Departament de Sanitat local, en col·laboració amb la Societat Protectora d'Animals i Plantes, porta diversos anys aplicant el Projecte CES, captura, esterilització i solta; gràcies a aquest projecte i a les persones amants dels animals que han participat en ell, s'ha aconseguit anar delimitant i controlant les zones on estaven establides les colònies de gats urbans, així com establir noves àrees per a intentar anar ubicant a animals que estaven causant problemes veïnals de tota índole en patis tancats des d'on no podien accedir els animals a l'exterior d'aquests. Durant aquests anys també s'han produït incidents aïllats de malalties esteses en determinades colònies, que s'han anat controlat, gràcies a la col·laboració ciutadana, i alguns casos de possibles enverinament d'animals en determinades zones de la ciutat (tant gats com gossos errants i particulars), davant d'aquestes situacions s'ha activat l'actuació de vigilància extrema de la via pública per part de la Policia Local, Protecció Civil, voluntaris de la Societat Protectora d'Animals i Plantes d'Alcoi, treballadors de les brigades de l'ajuntament i de l'empresa concessionària del servei de neteja, i ciutadans de forma particular o a través de les associacions de veïns.

En determinades situacions en què estan en perill els nostres animals tant de carrer com domèstics quan es troben en zones públiques, se sol·licita la col·laboració ciutadana, perquè localitzar les persones causants d'aquests fets és prioritari.

El que es pretén amb aquest Pla Municipal és que se li done una major importància al manteniment i control correcte de les colònies, per a evitar, en la mesura que siga possible, ventrades no desitjades per transvasament d'animals assilvestrats que entren en la colònia en època de zel, i situacions de molèsties veïnals provocades pels animals de colònies existents que van a buscar aliment que els deixen en la via pública persones no autoritzades per part de l'entitat que gestiona el programa, qüestió que és una infracció de les Ordenances Municipals.

4.2. Sol·licituds d'Actuació sobre Gats Urbans a Alcoi.

En els últims cinc anys s'han rebut per part dels ciutadans en unes 15 zones, demandes d'actuació (agrupant diverses sol·licituds d'intervenció en alguna d'elles) al Departament de Sanitat. En aquestes àrees concretes existien gats assilvestrats o errants que provocaven molèsties diverses, des de molèsties per sorolls en època de zel en patis interiors d'una illa d'edificis a danys en efectes particulars; per insalubritat provocada per altres veïns en tirar menjar des de finestres o balcons i fins per la gran quantitat d'animals en recintes tancats abandonats, que arriben a provocar danys per l'entrada en habitatges particulars a la recerca de menjar. Les sol·licituds d'intervenció s'han desenvolupat amb la col·laboració de l'entitat que ha gestionat el Programa CES, sent aquesta la Societat Protectora d'Animals i Plantes d'Alcoi, a través d'aquest programa s'han esterilitzat un total de 275 animals en els últims 5 anys, sense comptabilitzar tots aquells animals que han sigut arreplegats i se n'han ocupat per a la seua adopció en l'Alberg Municipal.

El nombre de sol·licituds d'intervenció sobre gats urbans, ja siga per a la seua retirada de llocs privats per danys o molèsties, per a prendre mesures en el lloc on es trobaven com per a atendre els animals per qüestions de salut; s'han realitzat tant de forma escrita com de manera verbal, no han sigut nombroses davant de l'Administració Local gràcies al Conveni establert amb la Societat de Protecció d'Animals registrada en la nostra ciutat, a partir del qual davant de l'objectiu d'arreplegar els animals solts de la via pública, es va veure la necessitat de controlar i mantindre la població de gats.

Atés que, com en el cas dels gats, la identificació no és obligatòria si no els traslladem fora del país (encara que sí aconsellable), es donen ocasions que són gats extraviats, no denunciada la seua pèrdua, o abandonats, de vegades inclús ventrades senceres i no és possible localitzar el propietari dels animals per no estar

identificats amb transponder; el nombre de gats silvestres unit a la resta d'animals que poden arribar a trobar-se errants en la via pública, junt la seua elevada proliferació fa necessària la posada en marxa del Projecte CES, agrupant-los en colònies on les molèsties ciutadanes puguen ser menors o inexistentes, puguen controlar-se en número els animals de la ciutat en tant que siga possible, puguen alimentar-se correctament sense que es produïsquen situacions d'insalubritat per alimentació descontrolada dels animals per part de particulars el que està prohibit en el municipi d'Alcoi, i es mantinguen en una situació saludable evitant el contagi de zoonosi descontrolada (no únicament la captura, esterilització, solta).

5. Pla d'actuacions.

5.1. Àmbit d'actuació.

L'àmbit d'aplicació del Pla és la totalitat del Municipi d'Alcoi que comprén un total de 130 km² de superfície i 61.542 habitants.

5.2. Finalitat i Objectius.

La finalitat general d'aquest Pla de Gestió és aconseguir el millor nivell de protecció i benestar dels animals, impulsant en la ciutadania, una responsabilitat més elevada i una conducta més cívica en la defensa i preservació de les mascotes en particular i dels animals en general.

Els objectius operacionals generals, del Pla Estratègic per a la Gestió Integral dels Animals a Alcoi que es planteja per a la consecució d'aquesta finalitat, són els següents:

- Establir i aplicar mesures que permeten una protecció eficaç dels animals en el municipi d'Alcoi.
- Dissenyar i aplicar actuacions/campanyes tendents a minimitzar els sacrificis i els abandons dels animals de companyia.
- Complir la normativa que siga vigent per al desenvolupament de les actuacions.
- Mantindre la col·laboració, cooperació i assessorament continu amb l'entitat que gestiona l'Alberg d'Animals, per a la consecució del manteniment del benestar dels animals durant el període d'estada en l'Alberg.

- Impulsar el voluntariat de protecció i defensa dels animals.
- Posar en marxa i/o col·laborar en les campanyes tendents a la sensibilització dels distints grups socials implicats: propietaris d'animals, clíniques veterinàries, comerços del ram, criadors, societats de caça, etc.
- Convertir al municipi d'Alcoi en referent de la gestió i protecció dels animals domèstics.

En concret els objectius concrets per al Pla de Gestió de Gats Urbans a Alcoi són:

- Protecció i Gestió de les Colònies de gats urbans a Alcoi, mitjançant la posada en marxa d'un programa CES, per a totes les colònies conflictives i de fàcil aplicació en qualsevol altre lloc.
- Corregir i minimitzar les molèsties que aquestes colònies provoquen en l'actualitat als veïns.
- Pla d'adopcions de gats sociables.
- Mantindre les relacions de l'Ajuntament d'Alcoi amb entitats, associacions i voluntaris que col·laboren en la protecció dels animals.
- Planificar possibles millores en l'Alberg Municipal.

Gestió del Servei de Protecció i Control d'Animals.

L'Alberg Municipal depèn del Departament de Sanitat i té com principals funcions l'arreglada i control d'animals per motius de salut pública o seguretat, tant per als animals com per als ciutadans d'Alcoi.

Així, s'arreglaven els gossos de carrer però també es realitzen campanyes de control o reducció del nombre de gats entre altres.

En l'actualitat està establida una metodologia d'arreglada d'animals i/o intervenció, en els casos que siga necessari, davant de la protecció necessària dels animals, amb continu contacte de la Societat Protectora d'Animals i Plantes d'Alcoi, entitat gestora de l'Alberg Municipal, tant davant de demanda d'actuació davant de possible situació no adequada d'animals en habitatges particulars, com de localització dels propietaris dels animals identificats, control i prevenció de possibles zoonosis, resolució de casos en què els animals es poden trobar en un limbe legal davant de l'abandó d'aquests, planificació de cases d'acollida i adopcions dels animals tant nacionals com internacionals, exercici d'activitats de voluntariat junt amb la ciutadania per a la sensibilitat d'aquesta cap als animals abandonats, activitats per al suport terapèutic animal- humana, activitats escolars per a informar, ensenyar i sensibilitzar als més xicotets, i als que ja no són tan xicotets, la importància de cuidar, protegir als animals i mantindre el respecte que aquests es mereixen, tant animals domèstics com animals abandonats, errants, silvestres o assilvestrats.

A més de mantindre una gestió basada en el compliment de la normativa vigent, es pretén continuar desenvolupant polítiques de protecció dels animals que vagen un pas per davant, i que desenvolupen també els següents objectius:

- Acabar amb el sacrifici indiscriminat dels animals abandonats, aquest s'haurà de dur a terme quan no existisca una altra alternativa més favorable per als animals en qüestió, ja que tots els animals es mereixen que la seua vida siga respectada i transcórrega en condicions dignes.

- Tindre en compte la situació concreta de cada animal en qüestió, desenvolupant intervencions concretes en aquells casos que tinguen propietari o no els animals, es controle el seu manteniment i benestar mitjançant actuacions preventives amb la finalitat de disminuir el seu número i evitar la proliferació indiscriminada sense cap tipus de control que existeixen en l'actualitat, i que comporta el sacrifici de centenars d'animals a l'any.
- Mantindre els mecanismes i tràmits necessaris per al manteniment en condicions dignes dels animals que entren en l'alberg d'animals.
- Impulsar preferentment convenis amb associacions proteccionistes registrades en el municipi d'Alcoi per al desenvolupament de distintes finalitats: adopció, educació, conscienciació, assessorament, etc.
- Les associacions proteccionistes duran a terme totes aquelles iniciatives que, després dels tràmits administratius corresponents, tinguen el fi que les defineix.
- El Departament de Sanitat, tal com ha estat ocorrent fins a l'actualitat, es farà càrrec de tots els tràmits que siguen necessaris per a fer complir el control sanitari, mantindre la salubritat i la seguretat pública respecte als animals, desenvolupant tots els procediments que dicta la normativa vigent per al seu compliment des del cens d'animals fins a les sancions derivades de la tinença d'animals; així com impulsar la lluita contra l'abandó i sacrifici indiscriminat dels animals, planificar la gestió de les colònies de gats urbans, desenvolupar tràmits necessaris davant dels animals que es troben en l'alberg d'animals (segons la normativa vigent), atendre a la ciutadania informant-la i assessorant-la, realitzar campanyes i projectes de sensibilització, protecció i defensa dels animals, mantindre el compliment dels acords del Ple, respecte al civisme cap als animals i tot allò que s'ha redactat d'acord amb la legislació vigent, amb la col·laboració i coordinació contínua amb les Entitats proteccionistes registrades a Alcoi, i els professionals lliures que exercisquen la seua activitat en el municipi d'Alcoi, de veterinaris a perruquers i higiene dels animals. Perquè el Departament de Sanitat pugua exercir les seues competències s'haurà de dotar dels recursos materials, econòmics i humans que siguen necessaris.

5.3. Propostes per als gats de les colònies: Estratègia CES.

La captura dels gats urbans és una pràctica realment costosa en temps, cal armar-se de paciència i de temps suficient per a aconseguir, primer capturar un exemplar, i segon, que l'exemplar capturat no siga dels ja esterilitzats en la colònia. Els avisos telefònics per molèsties relacionats amb la convivència amb els gats són derivats d'una mala praxi dels ciutadans en quasi totes les ocasions. Hi ha determinades colònies controlades que estan en localitzacions concretes i de difícil accés, tot podria fer-nos pensar que aquests animals distanciat del nucli central urbà no provocaran molèsties veïnals, però res més lluny de la realitat perquè hi ha persones no autoritzades per l'entitat gestora de les colònies que davant del seu amor pels animals es deixen portar, es tracta de cuidadors de gats, aquestes persones són devotes i sovint faran el que estiga al seu abast per a alimentar i protegir als gats, inclús col·locant aliment en llocs de fàcil accés per a ells on no sols estan incomplint la normativa vigent, amb la qual cosa s'arrisquen que si l'autoritat els localitza en el moment dels fets, es dona tràmit a una sanció, que a més provoquen un focus d'insalubritat, molèsties derivades per la gran afluència dels gats de la colònia que ixen del seu hàbitat conegut en percebre l'aliment i que els animals de la colònia passen d'un hàbitat controlat amb unes pautes, a un hàbitat

que poden desconèixer i en el camí cap al punt d'aliment no autoritzat poden patir atropellaments o accidents indesitjats, ells mateixos o ells a una persona davant d'un possible acostament no previst (mossos, arraps), aquest tipus de cuidador també inclús s'introdueixen en propietats privades i interfereixen i/o boicotegen els esforços de captura dels exemplars, per la qual cosa si s'identifica com un cuidador de gats el correcte és posar-se en contacte amb l'entitat que gestiona la colònia més pròxima al seu domicili per a sumar en l'esforç de mantindre el benestar dels gats urbans.

Aquesta captura dels animals per part dels treballadors encarregats expressament de l'arreglada d'animals de la via pública o per part de voluntaris que col·laboren en el Projecte CES, va acompanyada de l'evident trasllat al lloc on s'avaluarà l'estat sanitari de l'animal, es procedirà a realitzar-li les cures que siguin necessaris per a mantindre l'estat òptim per a intervindre a l'animal i esterilitzar-lo; després de l'esterilització l'animal serà marcat i tornat, després de la recuperació oportuna, a la seua colònia original, on es mantindrà i controlarà junt amb la resta d'exemplars de la colònia.

Les colònies mitjançant aquest projecte es mantindran en un número aproximat perquè encara que no es reproduïsquen amb la mateixa assiduitat, sempre poden aparèixer gats silvestres, no silvestres provinents d'una colònia, o domèstics extraviats que s'unisquen a la colònia i, com que no estan esterilitzats, no sols augmenten en el seu propi exemplar el número si no en una possible ventrada si és època de zel. El control sobre la colònia, no sols en número sinó també quant al seu estat de salut és de gran importància, sempre que existisquen els recursos econòmics suficients per a poder anar gradualment esterilitzant exemplars.

Després de l'últim paràgraf exposat hem de plantejar-nos l'important que és tindre identificats i esterilitzats als nostres gats domèstics, perquè la seua mera pèrdua en època de zel, encara que siga localitzat posteriorment, pot provocar un augment en els exemplars que no disposen de les mateixes comoditats que l'exemplar domèstic; A més, poden provocar molèsties veïnals de qualsevol tipus, en el cas que aquest fet succeísca en diverses ocasions en la mateixa colònia, en augmentar exponencialment el nombre d'exemplars.

D'altra banda, la pràctica que realitzen de vegades de retirar tots els exemplars d'una colònia no és la més adequada, atès que es crea un efecte buit, i sent un lloc en la majoria de les ocasions, propici per a l'estada dels gats. Si es lleva una colònia de gats, però romanen les fonts d'alimentació i refugi, els gats de territoris pròxims es traslladaran cap allí i començaran novament el cicle de reproducció, açò no ocorre si la colònia original està ocupada pels suficients exemplars.

La pregunta doncs és òbvia, per què no eliminar llavors les fonts d'aliment al costat dels gats, evitant per tant el patró descrit anteriorment? Açò és molt fàcil plantejar-ho, però pràcticament impossible executar-ho.

En un altre extrem trobem persones que es consideren salvadors dels gats, consideren que els gats són domèstics essencialment pel que els recullen i els intenten donar en adopció de totes les maneres possibles. Amb aquesta pràctica es produeixen veraders problemes d'insalubritat en els mateixos habitatges de les persones salvadores i problemes de sobreocupació en els albergs d'animals, perquè normalment són persones que exerceixen de voluntàries en societats protectores d'animals pel que porten als animals que arregladen a l'alberg que gestiona l'associació a què pertanguen, aquests animals sent adults moltes vegades no estan socialitzats amb el que és molt difícil que s'adaptin a la vida domèstica. Els gats urbans es troben millor en el seu mateix hàbitat de la colònia, amb aliment i algú que vetle per la seua salut, vivint d'una manera més apropiada a la seua naturalesa.

De forma particular també s'intenta fer, de vegades, que se'n vagen d'algun lloc pròxim on s'estiga formant una colònia, privant-los d'aliment amb la creença que els gats buscaran una altra font d'aliment i el que sol ocórrer és que s'aconsegueix l'efecte contrari i en compte d'anar-se s'aproximen més als habitatges buscant menjar. Els gats són extremadament territorials i en compte d'anar-se'n a llocs llunyans, envairan els habitatges que es troben dins del seu territori en buscant aliment. A més privar els gats d'aliment és òbviament cruel, perquè pot acabar en la mort per inanició.

La majoria dels gats errants no esterilitzats, acaben convertint-se en gats de carrer, per la qual cosa el transvasament de gats d'unes zones a altres és difícil d'evitar sobretot en àrees rurals i en les urbanitzacions, per la qual cosa retirar animals de les colònies i entregar-los a persones que viuen en urbanitzacions o nuclis poblacionals rurals no és una solució correcta, ni tampoc traslladar-los al terme municipal d'altres poblacions, no soluciona l'augment dels gats de carrer.

Els gats en el seu hàbitat rural o urbà també s'alimenten de caçar aus, amfibis, xicotets mamífers o rèptils, encara que en l'hàbitat urbà no és el gruix de la seua alimentació, és beneficiosa la seua existència per ser un excel·lent caçador de rosegadors.

Realment arriba a ser impossible i no recomanable l'eliminació dels gats dels carrers, però és convenient controlar la proliferació i salut dels gats que viuen a Alcoi, pel bé dels animals i la convivència veïnal.

Les condicions de vida dels gats en la ciutat són molt dures, per tant és millor que nasca el menor nombre possible d'ells, especialment en les zones en què és quasi impossible sobreviure. En determinades zones on la supervivència és més fàcil, la gran capacitat de procreació fa que les colònies siguen nombroses i creixents, la qual cosa alarma als veïnats preocupant els defensors dels animals i molestant els seus detractors. En canvi quan es manté escassa i sana, no és rebutjada per ningú perquè les molèsties són mínimes i compensa, amb escreix, el control que realitzen sobre els rosegadors, que sempre són difícils de controlar i que suposen riscos sanitaris.

L'Estratègia que proposa el Pla de Gestió de les Colònies de Gats Urbans a Alcoi és la que denominem CES, Captura-Esterilització-Solta (el seu homònim Trampejar-Esterilitzar-Retorn, TER) en el que s'efectuarà un control de la situació sanitària de l'animal, aquest mètode es porta desenvolupant en el municipi d'Alcoi des de fa diversos anys i és en l'actualitat quan ja estem preparats per a realitzar un pla municipal, ja que s'han constituït a hores d'ara un nombre de colònies considerable, és necessari el seu control i manteniment adequat. Aquest mètode el que es considera més eficaç per a controlar el creixement de la població de gats de carrer i augmentar el seu benestar.

Un projecte CES implica atrapar a tots o la majoria dels gats d'una colònia, esterilitzar-los i tornar-los al seu territori. Els gats que són tornats, a més són marcats per a identificar-los com estèrils, se'ls proporcionarà alimentació, un hàbitat i un seguiment pels que voluntàriament es facen càrrec d'aquestes tasques, els cuidadors autoritzats per l'entitat que gestiona aquest projecte, els que a més tindran la tasca fonamental de vigilar per si apareix algun gat nou.

Amb l'execució del CES es pot establir la grandària de les colònies, quan s'aconsegueix arribar al 100% dels animals adults esterilitzats açò es veurà reflectit en una disminució gradual de la població en un cert termini, disminuint, per tant, les molèsties que es puguen estar generant periòdicament en el veïnat. Açò comprén:

maulits, escàndols provocats per baralles i en l'època de zel, contacte i marcatge territorial amb orina. A més els gats estèrils tendeixen a vagar menys i, per això, són menys visibles i es redueixen el trasbals d'animals pels carrers, encara que continuaran proporcionant en certa manera, un control natural dels rosegadors evitant una major proliferació d'aquests en les zones de les colònies.

Però, a més, el CES té altres avantatges:

Primer.- En esterilitzar-se els gats de carrer, disminueix el nombre de gats, *i les seues cries*, que flueixen des dels carrers a l'Alberg Municipal d'Animals.

Segon.- *L'estalvi* en les despeses *de l'arreplega dels* animals de la via pública a l'alberg d'animals i el seu manteniment en aquest.

La despesa real del programa és la part d'execució no realitzada per voluntaris/cuidadors, és a dir, *l'esterilització i tractament sanitari de cada gat adult*.

El programa CES té la capacitat de mobilitzar a una gran quantitat de voluntaris/cuidadors i aquests no participarien si la destinació dels animals fos l'eutanàsia, aquests són indispensables per a l'execució del programa i la seua prolongació en el temps, sí si els animals capturats són tornats al seu lloc d'origen i cures, l'experiència en altres llocs demostra que oferiran gustosament el seu temps i esforç.

5.4.1. Exemples de programes semblants al CES (TER- Trampejar-Esterilitzar-Return).

Projectes com el CES, són una tècnica eficaç per al control humanitari de les colònies de gats vagabunds, i s'està realitzant des de fa anys en distints països del món. Els bons resultats que reporten motiven, cada vegada a més col·lectius de persones, associacions i administracions locals a adoptar aquest sistema com a única alternativa eficaç i incruenta, descartant les reprovables i cruels pràctiques de persecució i extermini col·lectiu de felins.

A França, Regne Unit, Itàlia, Estats Units, Tunísia s'han estat implantant de forma progressiva extensos programes d'esterilització a fi de mantindre controlat el nivell de les poblacions de gats.

Els pilars bàsics del Projecte CES són:

On es va a desenvolupar?

En tot el terme municipal de la ciutat d'Alcoi.

Quan es realitza?

S'haurà de realitzar de forma continuada perquè no es tracta d'una campanya aïllada sinó d'un mètode per a controlar i mantindre en un estat de benestar als gats urbans.

Com es va a desenvolupar?

Es desenvoluparà capturant, esterilitzant i mantenint/controlant la salut de la població felina en una zona determinada, així com proporcionant-li l'alimentació més adequada, és la forma més eficaç d'aconseguir que disminuïska la població de gats urbans.

Qui ho executa?

És executat pels voluntaris/cuidadors acreditats i degudament informats per part de l'entitat de què depenguen, s'uniformaran amb un distintiu perquè aquesta persona siga valorada i reconeguda la seua labor cap als animals. Per a ser voluntari cal posar-se en contacte amb l'entitat que gestiona el projecte, perquè aquesta serà l'encarregada de valorar les que seran les persones cuidadores que complint una sèrie de senzilles normes bàsiques per al correcte manteniment de la colònia i el bon fer poden ajudar els gats urbans sense incomplir cap normativa.

Perquè es realitza projecte CES?

Perquè una població descontrolada sanitària i demogràficament, sol generar tensions i molèsties als ciutadans, i greus problemes als animals.

Les dades actualitzades d'aquest Pla d'Esterilització Felina són els següents:

- Nombre de zones intervingudes **43**
- Nombre d'animals esterilitzats **317**
- Nombre de voluntaris autoritzats **22**

Cada vegada han sigut més les experiències d'aquest tipus que sorgeixen, com per exemple: Madrid, Cadis, Màlaga, Alacant, etc.

Per part del municipi les bases que hauran de complir-se del Projecte CES són:

- Realitzar el manteniment de la colònia encarregant-se d'activitats relacionades amb la vigilància del subministrament d'aigua i aliments, neteja i manteniments de les àrees d'hàbitat i tractaments antiparasitaris.
- Realitzar les possibles mesures mediambientals que siguen necessàries en zones municipals o particulars corresponents, sempre que l'amo dels terrenys susceptibles d'ocupació per part d'una colònia de gats urbans done la seua autorització per a la implantació d'una colònia i es pugua comprometre a contribuir en l'atenció d'aquesta de forma voluntària.
- Realitzar el seguiment del cens de la colònia amb el control dels individus nous per a col·laborar en la valoració d'aquests.
- Vigilar l'estat sanitari dels animals i adoptar les mesures necessàries per a restablir-les. En casos excepcionals hauran d'informar per a adoptar mesures d'urgència (situacions que puguen afectar un gran nombre d'individus de la colònia).
- Fomentar i gestionar les adopcions dels individus de la colònia que siguen susceptibles de ser-ho.
- Realització dels informes necessaris per a l'establiment d'una relació amb l'entitat o organisme que ajude a mantindre i cuidar les colònies de gats de carrer.

5.4.2. Posada en marxa del projecte CES.

Les actuacions que hauran de dur-se a terme sobre els mateixos gats d'una colònia dins de l'estratègia CES, comprenen els següents objectius:

- Coneixement de l'estat sanitari de la colònia.
- Millora, si fóra necessari, de l'estat sanitari de les colònies.
- Control de natalitat.
- Identificació senzilla de tots els animals de la colònia.

Per a aconseguir aquests objectius, hi ha una sèrie d'accions que s'iniciaran amb la captura dels animals, el seu trasllat posterior i acomodament en unes instal·lacions habilitades per a l'estada temporal.

Durant aquesta estada en captivitat, es procedirà al registre de dades i a l'elaboració del cens i l'obtenció de mostres per a la realització de les proves que permeten una valoració de l'estat sanitari de la colònia en qüestió, incloent-hi totes aquelles mesures que s'observen necessàries per a cada colònia.

Posteriorment, en cas necessari, es realitzaran els tractaments per a millorar les condicions higièniques i sanitàries, i garantir el seu manteniment. A més, es realitzaran les actuacions per a controlar la natalitat i es disposaran de sistemes que permeten la fàcil identificació dels animals tractats.

Els gats romandran en les instal·lacions on siguen tractats fins que es recuperen completament de totes les actuacions a què han estat sotmesos, sent retornats i reintroduïts posteriorment al seu lloc d'origen. Aquesta fase és important perquè l'hàbitat inicial de la colònia haurà sigut adaptat i, per tant, les condicions conegudes pels individus s'hauran vist lleugerament alterades.

Els gats que potencialment puguen ser socialitzats, no seran reintroduïts en la colònia, una vegada esterilitzats i tractats per la sanitat, sinó que passaran a ser adoptables, i poden anar a cases d'acollida o ser adoptats directament segons gestione l'entitat corresponent i siga el més adequat d'acord amb les característiques de l'exemplar en qüestió. Aquest aspecte és molt important, ja que cal intentar que cap gat potencialment sociable, es convertisca en silvestre, i per a això que estiga desenvolupant-se un programa d'adopcions per part de l'entitat gestora és fonamental.

5.4.2.1. Mesures prèvies a la captura.

Prèviament a la captura i a l'esterilització, i amb prou antelació, s'han de dur a terme una sèrie d'actuacions:

- **Acords amb Professionals Lliures Veterinaris.**

És convenient que, per part de l'entitat gestora del Projecte CES, es porte una col·laboració i coordinació de totes les clíniques veterinàries de la ciutat d'Alcoi, sempre que es complisca amb els requisits que dicten els col·legis professionals i la normativa corresponent, perquè són fonamentals per al desenvolupament correcte del projecte.

- **Zones d'alimentació fixes en les colònies.**

S'ha d'establir una zona d'alimentació amb un horari fix d'aportació d'alimentació de forma regular, així s'acostumaran els exemplars de cada colònia a aparèixer en aquesta zona concreta en el mateix horari, i si és possible, la labor d'alimentació serà realitzada per la mateixa persona. També amb anterioritat als dies determinats de captura és aconsellable deixar les caixes/trampa que s'utilitzaran en la captura, però sense estar habilitades per a la captura, a fi que els gats s'acostumen a ella i s'acosten els dies que es realitzen les captures.

Tenint zones d'alimentació fixes es facilita la labor de comptabilitzar els exemplars que es troben en les colònies, ja que és una labor molt costosa i sempre amb un resultat aproximat. També facilitarà la detecció d'animals adults que poden socialitzar, animals de nova incorporació, possibles ventrades i animals malalts.

Durant el temps precaptura és aconsellable que els animals estiguen ben alimentats, nodrits adequadament i amb bona salut, perquè afronten la intervenció d'esterilització d'una forma més favorable.

L'àrea fixa on es col·loque l'alimentació i l'aigua per als exemplars haurà de mantindre's sempre neta perquè no pugui convertir-se en focus d'insalubritat ni d'accés de vectors, no es podran deixar estris porta aliments bruts en la via pública.

En algunes ocasions, hi ha zones d'alimentació no fixes habilitades per la ciutadania, en aquests casos cal localitzar els ciutadans, i explicar que és una infracció de les Ordenances d'Higiene col·locar menjar en la via pública en llocs no habilitats per a això dins de les colònies de gats urbans, es valorarà si poden col·laborar amb els voluntaris d'una forma productiva que no entorpisca la seua labor ni el control/manteniment de la colònia.

El dia anterior a l'inici de la campanya de captura programada, és preferible no donar-los menjar a fi que estiguen famolencs, per la qual cosa cal avisar a tots els cuidadors de la colònia en qüestió perquè no els alimenten el dia en qüestió. Amb aquesta mesura es facilitarà la captura dels animals perquè es pretén que aquests acudisquen al menjar que es troba dins de les trampes en compte d'haver de buscar-los i arregar-los amb altres tècniques menys adequades i apropiades per a l'arrega d'aquesta espècie. També s'haurà de realitzar el comunicat oportú perquè els gats domèstics de les zones urbanes pròximes, estiguen sota la supervisió dels seus propietaris i no s'extravien, evitant situacions indesitjables.

- **Lloc preparat apropiat per a l'estada dels gats durant el seu tractament.**

Atrapar al nombre més gran de gats possible d'una colònia pot portar de dos a més dies, segons de la grandària de la colònia. Durant el període de captura i durant les quaranta-huit hores posteriors a la cirurgia, es necessitarà un espai on custodiar els animals capturats.

L'espai on s'allotgen haurà de ser prou gran perquè càpiguen els animals, els professionals i cuidadors, poder-se moure lliurement estant tots en l'estada per a realitzar els tractaments i labors bàsiques d'atenció als animals. Aquest espai haurà d'estar protegit del trànsit descontrolat de persones i situar-se en zones tranquil·les, ja que parlem de gats silvestres no acostumats a estar en un habitatge i a més han sigut anteriorment capturats i transportats a un lloc estrany per a ells.

L'estada dels animals de forma confinada ha de ser la imprescindible per al seu benestar a l'hora de la seua solta després del tractament i cures que corresponguen, la solta es realitzarà de forma periòdica en cas de captura d'animals en nombre elevat. El més apropiat seria capturar tots els animals susceptibles d'esterilització de forma progressiva en un temps tancat, realitzant la seua solta de la mateixa manera, perquè si es fan en intervals de temps independents, caurem en l'obstacle que caiguen en les trampes animals que ja han sigut esterilitzats, sent infructuosa la costosa labor de captura.

5.4.2.2. Campanya de Captures

En l'Alberg Municipal i l'entitat gestora d'aquest s'ha de disposar de material i de personal disponible, per a l'adquisició de noves trampes o la contractació o col·laboració de més personal si fóra necessari, per a tindre coneixement aquest

ajuntament de la situació en què l'entitat gestora de les colònies realitzarà auditoria del material que disposa i el personal fix, laboral, voluntari, cuidador, professionals lliures, de què disposa valorant si hi ha necessitat d'un nombre més gran i podent dur a terme les mesures que siguin necessàries per a la realització d'una campanya d'esterilització dels animals correcta. Les persones encarregades de la captura i el material haurà d'estar disponible mentre dure el projecte CES, no s'ha de deixar a mitges perquè la rapidesa en la captura, tractament i devolució dels gats als seus orígens és fonamental per al seu benestar.

Les trampes usades normalment són les trampes de caixa, amb portes posteriors de manera que puguen fer les gàbies dobles; aquestes trampes requereixen que els gats arriben fins a la zona on està l'enceball; el platet dispararà la trampa i la porta es tanca darrere d'ell; si el gat es posa molt nerviós, cobrir la trampa amb un drap el calmarà.

Cada vegada que s'entra en la colònia, es corre el risc d'espantar-los i retardar innecessàriament la campanya; moltes vegades hi ha punts en què els animals són de molt difícil captura i altres en què ocorre el contrari, per tant, és indispensable la participació de les persones cuidadores de les colònies urbanes en el projecte CES.

Un dels factors més importants per a l'èxit de la campanya de captura és que els animals tinguen fam, així que no s'ha d'aportar aliment a la colònia almenys durant les 24 hores prèvies a l'inici de la campanya. Sempre que siga possible, és millor capturar la colònia completa en un temps limitat. La captura total requereix un treball major durant un curt període de temps, però és a la llarga molt més rendible en tots els sentits. El creixement de la població i el comportament més molest dels gats cap als veïns són ràpidament posats sota control i la situació millora de forma immediata.

5.4.2.3 Atenció dels gats capturats.

En ser animals silvestres els que es capturen, no estan habituats al contacte humà i poden alterar-se, per a evitar-ho es traslladaran i canviaran de lloc el mínim possible, se'ls proporcionarà l'espai adequat en una zona tranquil·la i amb llum tènue.

En general es pensa que és cruel mantindre animals en les trampes uns quants dies, però en el cas dels gats silvestres, no obstant això, els gats de carrer en captivitat prefereixen espais estrets i foscos als grans i oberts, perquè els dona sensació de seguretat, si es col·loca a un d'aquests animals en una gàbia gran tendirà a arraconar-se. Dins de les gàbies aquests animals estaran bé sempre que se'ls mantinga nets, en un entorn de tranquil·litat, amb l'alimentació i tractaments necessaris.

Abans de l'esterilització es mantindran sota les cures i prescripcions necessàries per a aquesta, i durant i després d'aquesta, es realitzaran les cures i tractaments necessaris, no sols respecte a la intervenció, si no sobre la salut general de l'animal posant solució a aquelles circumstàncies adverses de salut que puguen trobar-se en els animals silvestres. El sacrifici humanitari dels gats de carrer tan sols deu ser contemplat com última alternativa en aquells casos de malaltia o accident greu previsible per a evitar agonia i patiment.

Se seguirà dins del Projecte CES, un protocol veterinari i un marcatge dels animals. El marcatge dels animals es realitzarà mitjançant el mètode aprovat per l'OMS de marca en l'orella, i pot ser un altre en cas de fonamentar ser més adequat per al benestar de l'animal i el control de les colònies urbanes. El marcat en l'orella permet la identificació ràpida d'un gat de carrer que ha sigut esterilitzat, i també pot alertar

de la presència d'animals nous en la colònia; altres mètodes com a fotografies o tatuatges no s'ha demostrat que siga fiable.

Independentment de les fitxes que cada clínica veterinària utilitze, per a cada gat s'omplirà una fitxa on queden reflectits les seues principals característiques físiques, així com els resultats de l'exploració sanitària i dels tractaments clínics realitzats. Com que pot ser habitual que els gats d'una colònia es repartisquen, per al seu tractament, entre distintes clíniques col·laboradores, aquestes fitxes hauran de centralitzar-se en l'Alberg Municipal.

5.4.2.4. Solta i seguiment posterior.

Després del postoperatori de la cirurgia, els gats, que poden ser alliberats, són molt territorials i si no es tornen al mateix lloc on es van capturar amb gran probabilitat marxaran. En el cas d'haver de reintroduir-los en una colònia nova o en una que no siga la seua, hauran de mantindre's en les gàbies en el territori que es decidisca durant un temps, mantenint les cures i aportant-los aliment en les gàbies, d'aquesta manera hi haurà una major possibilitat que si té aliment l'animal, reaccione mantenint-se en el lloc.

Una vegada que els animals s'esterilitzen i se solten, el procés de TER dista molt d'estar finalitzat. El treball més difícil en el seu desenvolupament està fet, però el seguiment i la supervisió a llarg termini de la colònia és vital.

L'amenaça major del projecte és l'abandó dels animals domèstics, els que s'incorporaran a les colònies, pel que, si no es revisa periòdicament si hi ha animals nous, el projecte pot veure's afectat en pocs mesos. És qüestió de temps que apareguen nous individus, segurament sense esterilitzar, el que suposarà l'inici del cicle reproductiu. Per a previndre aquesta situació, l'entitat o entitats que gestionen l'arreglada d'animals de la via pública, hauran d'identificar als nous. Han de ser identificats ràpidament, capturats, i esterilitzats, després oferir-se per a l'adopció si és factible, i si no tornar-los a la colònia com més ràpidament millor. En el cas que es produïssa alguna entrada en les colònies, aquests animals es capturaran després de l'espera dels mesos que siguen perceptius per a poder realitzar l'esterilització sense riscos, com menys temps porten en la colònia més factible és la sociabilitat d'aquests animals.

Els cuidadors/voluntaris que s'encarreguen de les colònies són les persones que millor les coneixen, pel que la seua labor és imprescindible a l'hora de possibles problemes veïnals puntuals, per a la informació a la ciutadania sobre les formes possibles d'actuació amb els animals. Nous veïns poden necessitar ser informats i educats o tindre una queixa de quelcom que no importava a l'anterior inquilí.

De vegades alguns gats una vegada esterilitzats poden arribar a ser molt amistosos i s'acosten més a la gent, amb el perill que això pot comportar per a la seguretat de l'animal. En aquests casos cal retirar aquests animals i incloure'ls en el programa per a l'adopció d'animals que es duga a terme per l'entitat gestora de l'arreglada d'animals i de l'Alberg Municipal d'Animals.

Cuidar dels gats urbans és una responsabilitat contínua, no es limita al Projecte CES, i la clau de l'èxit per al manteniment continu de la colònia evitant problemes amb el veïnat.

Amb l'objecte de dur a terme una correcta gestió i seguiment posterior del projecte, és necessari controlar cada una de les colònies que formen part del programa CES. Per a això hauran d'haver-hi unes fitxes de control de colònia de gats urbans, on figuraran les dades de cada gat que forma part d'eixa colònia.

L'arxiu d'aquests registres romandrà en poder de l'entitat que es responsabilitze de les colònies, les que hauran d'aportar a l'Ajuntament d'Alcoi una còpia actualitzada d'elles periòdicament.

Les colònies incloses dins del projecte CES han d'estar registrades per al tractament estadístic de les dades, per a observar el creixement o declivi de la població de gats i comprovar si el Pla en el seu conjunt està aconseguint els objectius plantejats, i també per a permetre localitzar als responsables cuidadors/voluntaris.

La informació recopilada ha d'incloure camps que permeten contactar ràpidament amb el responsable de la colònia, la localització de la colònia i una descripció i història de cada gat (sexe, edat, capa, quan i on va ser esterilitzat, número de la vacuna, si tenen marca en l'orella i codi d'identificació). Les dades dels animals de les colònies han de constar sempre en l'Alberg Municipal.

5.4.3. Actuacions sobre l'entorn

Les mesures sobre l'entorn estan encaminades a assegurar les condicions de salubritat, de benestar de les colònies i dels gats que viuen en elles.

D'una banda, s'han de posar en marxa unes accions dirigides al condicionament i sanejament de l'entorn de les colònies amb unes actuacions inicials per a aconseguir uns nivells mínims d'habitabilitat i salubritat per als gats.

D'altra banda, es procedirà a la instal·lació d'àrees per a millorar el confort dels animals i també per a afavorir el manteniment sanitari de la colònia.

Aquestes actuacions s'han de realitzar mentre els animals de la colònia estan en tractament, per tant, prèviament hauran d'haver sigut estudiades cada una de les colònies i haver adquirit, per part de l'Entitat gestora amb col·laboració de particulars i de l'Ajuntament d'Alcoi, el material necessari amb suficient antelació.

Per a cada una de les colònies que siguen incloses en el programa CES, es dissenyarà una fitxa on poder registrar totes les actuacions i incidències.

Finalment, se seleccionaran uns indicadors que es mesuraran periòdicament i que permetran valorar la gestió de les colònies i prendre mesures correctores si són necessàries.

5.4.3.1. Acció de sanejament.

Aquest tipus d'accions no són generals ni comuns i dependran de les característiques i estat de conservació dels llocs on s'ubiquen cadascuna de les colònies. En algunes colònies no serà necessari fer res i en altres s'hauran de prendre mesures específiques.

Amb la posada en marxa d'aquestes actuacions, a més de millorar el lloc per a l'habitabilitat dels gats, es demostrarà als veïns que l'inici del programa també comporta millores importants en els patis o en llocs on es localitzen les colònies.

S'intentarà sempre que siga possible tindre en compte l'opinió dels veïns, i demanar informació de les seues opinions i suggeriments.

Algunes d'aquestes mesures podran ser les següents:

- Neteja i retirada de runes i fems.

- Mesures de protecció cap a l'arbratge o cap a un altre tipus de mobiliari urbà existent.
- Habilitació d'àrees on els animals poden accedir a l'aliment i augmenten el seu benestar.

5.4.3.2. Instal·lació de mobiliari per a gats.

Totes les colònies gestionades en el Pla, hauran de comptar amb un mobiliari mínim, el més operatiu possible, higiènic, fàcil de mantindre i netejar.

Aquest mobiliari serà:

- Cartell indicador de què la colònia de gats forma part d'un Pla Municipal de Colònies Urbanes de Gats. També estarà molt visible el lloc on arregar els dubtes, suggeriments o queixes que pogueren sorgir, així com l'escut de l'Ajuntament d'Alcoi.
- Cartell Informatiu en què s'indique que està prohibit donar de menjar als animals, depositar o tirar fems i recordant que està prohibit fer mal als animals.
- Menjadors i abeuradors. Podran proveir-se en els llocs apropiats recipients per al menjar i per a l'aigua dels animals. Les colònies han de ser alimentades seguint les normes d'higiene i salubritat, amb pinso, evitant restes de menjar, que generen males olors, insectes i plagues que posen en perill la salut dels animals, a més de poder ser focus d'insalubritat per a les persones, i aigua neta a la seua disposició.
- Un altre element són les areneres, podran instal·lar-se areneres perquè els animals facen les seues necessitats en llocs controlats i, per tant, en zones que puguen ser netejades.
 - En les colònies que existisquen zones verdes es col·locaran per a intentar evitar que els gats urbans, depositen les seues dejeccions en llocs públics que no formen part de les colònies, però estiguen prop d'aquestes zones.
 - Cal tindre en compte que una de les queixes veïnals solen ser les males olors causades pels gats, per tant, controlar correctament aquesta qüestió pot ser fonamental.
 - Les areneres caldrà instal·lar-les en llocs allunyats de finestres i de zones habitades i hauran de netejar-se diàriament.
- També podran habilitar-se en les àrees per al benestar dels gats urbans si és necessari, llocs de recer que no destaquen en el paisatge de la colònia i elements com a rascadors. Amb la instal·lació aquests últims podem fer que disminuïsquen danys per la pràctica de rascat amb les ungles dels animals sobre qualsevol superfície inclosos béns veïnals.

5.4.4. Trasllat a nous emplaçaments.

Encara que es desenvolupe el projecte CES de forma adequada, pot succeir que, en alguns casos, els animals no puguen ser introduïts en les colònies d'origen. Les raons poden ser diverses: per raons de seguretat per queixes continuades del veïnat, si es demostren fefaentment molèsties que no siguin compatibles amb el benestar de les persones; per falta de voluntaris cuidadors que s'encarreguen del control i manteniment dels animals de la colònia; perquè el lloc siga remodelat urbanísticament; per construcció o demolició d'un edifici.

Davant d'aquesta situació, en primer lloc s'estudiarà quins animals són més sociables per a poder incloure'ls dins del Programa d'Adopció d'Animals que es desenvolupe des de l'Alberg Municipal.

En segon lloc tenim els animals semisalvajes, poc sociables, en aquests casos es plantejarà i estudiarà el seu trasllat a altres colònies on el nombre d'animals siga apropiat a l'espai i manteniment de la colònia, per ser una colònia nova o perquè els animals hagen mort o s'hagen adoptat. Sempre que siga possible se soltaran els animals que no puguen tornar a la seua colònia, de la mateixa captura, en el mateix lloc, perquè els animals ja s'han relacionat entre si i sempre serà més fàcil per a ells adaptar-se a un nou lloc estant junts.

Abans d'alliberar-los en una colònia nova és preferible mantindre'ls un temps prudencial tancats i sitis en la zona de la colònia, d'aquesta manera els animals estaran habituats als sons, olors i la resta de característiques pròpies de l'entorn de solta, a més en proporcionar-los menjar en eixe lloc associen l'alimentació al lloc augmentant les possibilitats d'adaptació.

Les persones que vagen a gestionar als animals en una colònia nova hauran de visitar-los assíduament per a guanyar la seua confiança.

Propostes per als gats errants.

El projecte CES va adreçat als animals silvestres, no als errants que disposen de propietari, açò s'haurà de tindre en compte perquè els animals es poden diferenciar en el seu comportament i estada en les colònies, i perquè en tindre propietari serà a aquests a què correspondria qualsevol responsabilitat sobre l'atenció i les molèsties o danys a tercers que puguen produir.

En cas de detectar-se gats errants, s'avisarà als seus amos del desenvolupament del projecte CES, perquè posen mesures per la seua no pèrdua, escapada o solta, evitant així la seua captura i esterilització, en cas de produir-se aquesta, serà el propietari de l'animal, en cas d'haver sigut informat i estar localitzat, també en cas de no tindre codi d'identificació, el que cobrirà les despeses del procés del projecte, perquè els animals amb propietari no han de romandre en la via pública, perquè aquests han d'evitar la seua escapada o pèrdua, s'ha de fomentar la seua esterilització i identificació, atés que la procreació de gats errants que no han tornat a la seua llar, provoca la proliferació dels gats silvestres derivats de gats abandonats o extraviats.

5.6. Propostes per als gats abandonats o perduts.

Hi ha gats que deixen de tindre amo, bé perquè han sigut abandonats o bé perquè s'han perdut. Inicialment estan socialitzats però amb el pas del temps es van fent cada vegada més esquerps i desconfiats pel que en un període més o menys curt passen a ser gats silvestres.

Davant d'açò, l'objectiu principal és evitar que els animals s'ensalvatgisquen, i per a això es deu crear un sistema eficaç d'arplega i busca de la seua llar o/i una llar nova. El normal és que davant de la localització d'un animal sociable es capture i trasllade a l'Alberg Municipal per a la seua adopció o recuperació per part del seu amo.

El correcte és identificar amb un codi d'identificació als gats domèstics i registrar-los en el Cens Municipal d'Animals, el normal encara que no obligatori per als animals que no isquen fora d'Espanya a costa de modificació de la normativa vigent.

Sempre que hi haja animals sociables i adoptables, ha de comunicar-se fotografia i descripció curta d'aquest a l'Ajuntament, altres entitats, professionals lliures, per a la seua major difusió, augmentant la possible localització del propietari o adopció per part d'un altre particular. Una vegada recuperat l'animal o donat en adopció s'indicarà la resolució de la situació de l'animal. L'important és evitar si és possible

que l'animal es convertisca en silvestre, però en cas que no siga possible la seua adopció després de realitzar tots els esforços possibles l'animal passarà a una colònia urbana gestionada prèvia esterilització. Encara que es trobe alliberat en el cas d'aquests animals s'intentarà mantindre el contacte continu per part dels voluntaris, cuidadors de la colònia per a mantindre-ho si és possible en una situació de sociabilitat i pot ser adoptat en qualsevol moment. Sent l'adopció l'objectiu principal.

5.7. Aspectes Socials

Les colònies de gats urbans per definició estan en llocs pròxims on resideixen o treballen, i en la majoria de les ocasions, vulguen o no, tenen relacions amb els gats. Molts gaudeixen de la presència dels gats. Els alimenten i cuiden, altres veuen els gats com una molèstia i voldrien desfer-se d'ells.

Les actituds dels ciutadans més pròxims a les colònies es deu tindre en compte i ser considerades per al bon desenvolupament del Projecte CES. Per exemple si la colònia està ubicada en un solar privat, s'informarà l'amo del solar de la situació i se li comunicarà en què consisteix el Projecte CES i dels seus avantatges, amb la cerca de veure si està sensibilitzat respecte als animals, col·labora amb el projecte i permet l'establiment de la colònia en el solar voluntàriament (sense ventrades, sense sorolls, sense olor).

Una forma d'avaluar la situació del veïnat amb els gats és caminar per l'àrea en qüestió i parlar amb els residents; cal ser professional en el comportament, aspecte i acostament, disposant de la informació necessària.

Tractar de descobrir quants gats hi ha, com s'alimenten, on romanen, des de quan estan allí, si alguna persona ha intentat fer-los alguna cosa, etc. Parlar amb els veïns i persones que pugua afectar directament la situació de la colònia en cas necessari. Realment hi ha molta gent amistosa amb els gats perquè coneixen el valor dels felins per al control de rosegadors.

De vegades la situació d'una colònia de gats pot donar-se a conèixer per haver arribat a la crispació entre veïns i defensors dels gats. Naturalment, com la majoria de la gent ignora com resoldre el problema, desenvolupa hostilitat i inclús agressivitat, tant cap als gats com cap als que els cuiden. És important ser conscients que es pot trobar un cert grau d'hostilitat i no cal deixar-se enredar en cap confrontació o discussió. Al contrari, s'ha de ser comprensiu. És legítim estar molest amb la presència dels gats, si en certes èpoques de l'any no poguera eixir al seu propi pati interior per mal olor, o si no pot deixar la finestra oberta perquè els animals li entren a casa, etc. Explicar tranquil·la, però persistentment com el programa CES solucionarà aquests problemes, així com fer-los veure que eliminar tots els gats és impossible; Generalment la gent és receptiva a un mètode compassiu si desapareixen els problemes i permetrà que els gats es queden.

Si algú no està d'acord amb el projecte CES, se l'informarà que arreplegar i tornar als animals a la via pública no és efectiu perquè continuaran creixent en número, així mateix agafar-los i donar-los en adopció es podrà realitzar en determinats casos molt concrets que l'animal siga sociable; el que s'ha de realitzar és el projecte CES en les zones on estiguen habitant com a colònia perquè és un mètode que dona resultats mantenint el benestar dels animals.

Per a dur a terme el programa exposat es necessitarà a les associacions de defensa dels animals del municipi, a les clíniques veterinàries i sense oblidar que cal solucionar aquells problemes que puguen estar causant als animals. L'Ajuntament posa en marxa el projecte que serà desenvolupat per l'associació proteccionista dels

animals del municipi, aportant tot el que pugua perquè la consecució del projecte siga exitosa.

5.7.1. Atenció als ciutadans.

Un dels aspectes essencials en les relacions de l'Administració amb la ciutadania és l'atenció al públic. És una tasca fonamental en el marc de la comunicació i contactes entre qualsevol organització administrativa i les persones que busquen satisfacció d'un determinat servei. Per part de l'Ajuntament entre les relacions amb els ciutadans té un lloc predominant la informació, l'assessorament i l'atenció oferida a les demandes ciutadanes.

Així mateix, des de l'Ajuntament es realitzarà l'atenció al ciutadà per a proporcionar assessorament sobre els tràmits necessaris per a determinades gestions respecte a la tinença d'animals, assessorament sobre les mesures més eficaces per a solucionar un determinat problema causat per animals o per a atendre queixes, les denúncies i també els suggeriments, prenent les mesures oportunes en cada cas si competeixen a l'Ajuntament o una altra Administració o per a proporcionar assessorament en el cas que es tracte d'un problema particular respecte als animals de companyia.

5.7.2. Programa de voluntariat.

La participació desinteressada de l'home en tasques socials, culturals o cíviques, al servei d'un individu o de la col·lectivitat ha sigut una pràctica més o menys estesa en les diferents etapes de la història de la humanitat. L'altruisme com a tal no és un fenomen nou, sinó una característica psicològica a què respon un reduït nombre d'éssers humans que experimenten sensacions de satisfacció en la complaença del bé alié, encara a costa del propi. Es tracta d'una actitud solidària, responsable i compromesa amb l'entorn.

El voluntariat, com a forma organitzada de participació social, és un fenomen sociològic recent, el naixement del qual en l'àmbit europeu es remunta a l'inici del segle XX, com a conseqüència dels canvis i necessitats socials que suposa l'impacte de la Revolució Industrial i de les desoladores guerres que han marcat la nostra recent història.

El voluntari pot definir-se com aquella persona que lliurement, sense que hi haja obligació ni deure, dedica part del seu temps a la relació d'activitats de caràcter cívic o social sense contraprestació econòmica, no en favor de si mateix o dels seus associats (a diferència de l'associacionisme), sinó en general dels altres o d'interessos socials col·lectius, participant solidària i responsablement. En tot cas, no es tracta de mà d'obra barata ni constitueix una acció d'intrusisme professional; no és una forma de fer pràctiques i no té res a veure amb l'objecció de consciència, ni pretén acumular mèrits curriculars.

El voluntariat ha ajudat la presa de consciència sobre la protecció i conservació de, per exemple, la naturalesa i l'adquisició paral·lela d'un major grau de desenvolupament social i cultural, manifestant també per una cada vegada major exigència de respecte cap als éssers vius que integren el món animal, i particularment cap aquells animals que més prop i íntimament conviuen amb l'home, i el naixement del moviment ecologista, conservacionista i animalista a través d'organitzacions no governamentals, han sigut el camp propici per a la realització d'accions de voluntariat enquadrades dins de programes estructurats, que permeten la coordinació d'esforços enfront de les alteracions ecològiques i de defensa dels animals ja siguen silvestres com domèstics.

Com a principi fonamental les administracions públiques han de reconèixer al voluntariat com un interlocutor social important i les actuacions del qual repercuteixen directa i positivament en la comunitat i en aquest sentit algunes comunitats autònomes com ara Catalunya, La Rioja, Comunitat Valenciana o Múrcia, són pioneres a Espanya en la planificació, formació, i col·laboració en Programes de Voluntariat.

La solució dels problemes de convivència entre l'ésser humà i els animals que comparteixen amb ell les zones urbanes necessita com a condició fonamental una implicació general. D'altra banda, les institucions tenen la responsabilitat de respondre a la demanda que la nostra societat mostra cada vegada amb més força, la cerca d'un espai on les persones i els grups socials puguin contribuir al progrés de la comunitat.

En l'actualitat hi ha una sèrie de persones que cuiden els gats, especialment en el Nucli Medieval. En aquest projecte s'ha de comptar amb les persones que millor coneixen els animals de cada colònia i també els principals problemes de la colònia, així com els que provoquen els mateixos animals. Aquests voluntaris cuidadors col·loquen en les zones permeses per l'Ajuntament llocs de recer i aliment per als animals i corren amb les despeses que es generen.

Els voluntaris s'organitzaran i desenvoluparan un programa, del que donaran compte a l'Ajuntament i que inclourà les accions següents:

- Control dels gats de la colònia, fent especial atenció a quan falta algun exemplar, a la presència de gats malalts i a l'aparició de nous individus no censats i/o no esterilitzats.
- Portar al dia la fitxa de seguiment de la colònia.
- Control i manteniment del mobiliari per a gats.
- Alimentació dels animals.
- Neteja de l'entorn de la colònia.
- Mesurament dels indicadors.
- Socialització dels gats, en els casos en què ho considere possible.

L'equip de neteja, siga quin siga el número, dependrà d'una o dues persones responsables del programa que es presente davant de l'ajuntament com a entitat gestora, així mateix disposaran d'un fons per a sufragar les despeses necessàries per al manteniment i atenció de la colònia.

Almenys una vegada cada dos mesos analitzaran els resultats, amb l'anàlisi d'indicadors i els suggeriments dels voluntaris, estudiant els punts forts, els dèbils, les noves propostes, etc.

És imprescindible per a la correcta gestió de les colònies difondre correctament el projecte a desenvolupar, realitzant propostes objectives d'aquest i dialogant cuidadors i veïns. Quan es produïska alguna queixa aquesta es farà extensible a l'Ajuntament prenent les mesures oportunes per a solucionar la sol·licitud.

Per a mantindre correctament les colònies urbanes els cuidadors hauran de tindre la informació i formació necessària per a ser coneixedors del Projecte CES a realitzar i com realitzar-ho, per a desenvolupar el projecte amb eficàcia, es necessita formació, on es comuniquen nocions bàsiques dels costums dels gats, saber com comportar-se davant de les distintes situacions que es puguin donar, en especial de les relacions amb el veïnat i especialment de seguretat i higiene.

L'entitat que gestione les colònies urbanes i desenvolupe el projecte CES el divulgarà entre els veïns, i donarà a conèixer els avantatges que suposa aquest:

- Millora de les condicions de salubritat de l'entorn de la colònia derivades de les actuacions sobre l'àrea de la colònia i sobre els animals.
- Millores de l'estat sanitari dels gats en ser objecte d'una sèrie de mesures per a la millora de les condicions sanitàries (tractaments antiparasitaris, vacunacions, vigilància de la presència d'animals malalts). Aquestes mesures repercuteixen en la millora de la situació de salubritat de l'entorn.
- Esterilització dels individus de la colònia. Aquesta pràctica permet mantindre un cens estable d'individus, evitant el seu increment indiscriminat, i per consegüent, la saturació de l'entorn i del deteriorament de les condicions de salubritat. També evita el conflicte entre gats, especialment en època de zel, amb el que s'eliminen els problemes de sorolls i marcatge olorosos.
- Millora de les condicions físiques dels gats per una adequada nutrició de la colònia, el que reduirà dràsticament les malalties i suposaran un millor aspecte físic dels gats.
- Col·laboració i implicació de voluntaris i associacions de defensa dels animals, que veuen complida l'exigència de protecció i respecte als animals. En aquest sentit no hem d'oblidar el fet del benefici, per a la salut d'algunes persones, que suposa tindre a la seua atenció als animals que formen les colònies.
- Manteniment de l'equilibri persona/animal i aconseguint una convivència harmònica tal com d'altra banda pretén la Llei de Protecció dels animals.

Cal no oblidar que l'abandó o pèrdua dels gats domèstics provoquen un augment i formació de colònies urbanes pel que s'haurà de realitzar campanyes de sensibilització i informació per al no abandó i l'esterilització dels gats.

5.8. Selecció d'Indicadors de seguiment del pla.

En el context d'aquest Pla de Gestió, els indicadors constitueixen el mitjà per a establir les condicions que assenyalen l'èxit dels objectius del projecte.

Pel que fa a les variables, els indicadors presenten dues característiques essencials: són característiques observables dels objectius (descriptors); i són objectivament verificables per mitjans externs. És important que l'indicador pugui verificar-se de forma objectiva. Per això, junt amb l'especificació d'indicadors s'han de seleccionar els mitjans o fonts apropiats de verificació. Si un indicador no és verificable per cap mitjà, llavors s'ha de buscar un altre indicador.

S'intentarà evitar les interpretacions subjectives dels èxits del projecte, i aquest guanyarà quant a possibilitat d'avaluació. Els principis, de forma general, que han de guiar la selecció d'indicadors són els següents:

- Els indicadors han de ser significatius i rellevants.
- Les dades requerides per a fer càlculs han de ser fàcilment recopilatoris sense que suposen un gran esforç.
- La recollida i l'anàlisi de dades requerides per a complir la instrucció de mesurament específic en l'indicador han de ser factibles en el marc dels recursos disponibles pels gestors del Pla de Gestió.

Els indicadors han de tindre atributs bàsics com són qualitat, quantitat i temps.

- L'atribut de qualitat es refereix a la variable empleada; per exemple, taxa de reproducció dels gats en les colònies, nombre de queixes rebudes pels veïns que conviuen en les proximitats de les colònies gestionades, nombre d'ingressos de gats en l'alberg, nombre de gats sacrificats en el centre, etc.
- L'atribut de quantitat es refereix a la magnitud de l'objectiu que s'espera aconseguir, per exemple, reducció del nombre d'ingressos en el centre de

200 a 50 gats a l'any, reducció de la taxa de mortalitat de gats en el centre en tant per cent i igual amb les adopcions, gats malalts, etc.

- Atribut de temps es refereix al període en el qual s'espera aconseguir l'objectiu, i normalment està vinculat a la duració del projecte.

Els mitjans de verificació també són una part fonamental per a avaluar la marxa del pla de gestió. Aquests mitjans de verificació descriuen les fonts d'informació necessàries per a la recopilació de les dades que permeten el càlcul dels indicadors.

Per tant, aquests mitjans de verificació constitueixen la base del sistema de seguiment del projecte. Generalment, es descriuen els nivells, persones, esdeveniments, procediments, documents i dades que han de ser usats per a realitzar el seguiment de l'execució del projecte.

Per norma un bon indicador ha de ser verificable per algun mitjà. Per tant, el valor d'un indicador es limita o amplia pels mitjans que es disposen per a verificar-ho. Si es requereix per a obtenir les dades necessàries per a verificar l'indicador una despesa per a la qual no es disposa fons es buscarà un altre indicador.

La verificació d'alguns indicadors podrien requerir simplement una ràpida revisió de registres en oficines públiques, mentre que altres requereixen, per a la seua verificació, de la recollida i anàlisi de dades des de fonts primàries d'informació.

Els indicadors han d'establir-se per consens de l'equip i del coordinador del pla de gestió del projecte, de l'entitat que ho desenvolupa.

5.9. Regulació.

A l'hora de desenvolupar el pla de gestió de les colònies de gats urbans a Alcoi s'haurà de complir la normativa vigent amb especial atenció a allò que s'ha redactat en les ordenances municipals.

A tindre en compte com a mínim:

- La prohibició de dispensar menjar en el carrer, a excepció del personal autoritzat. Amb aquesta mesura s'evitaria, la dispersió de punts d'alimentació, amb la qual cosa es facilitaria al seu torn el control i captura dels gats. D'aquesta manera també es controlaria l'alimentació que se'ls proporciona als animals evitant menjar inadequat i evitant la brutícia en els carrers i/o recintes que comporta l'aportació de menjar de forma desorganitzada.
Només estaran autoritzades les persones que siguin voluntaris/cuidadors que formen part de l'equip que desenvolupa el pla de gestió, els quals disposaran de les seues respectives identifications com a personal autoritzat.
- L'entitat que gestione el pla de colònies de gats urbans disposarà de forma clara els drets i obligacions dels voluntaris/cuidadors que el desenvolupen.
- El protocol estandarditzat del programa CES (captura-esterilització-solta) que es realitze per part de l'entitat que ho executa i requisits que s'han de complir per a la inclusió d'una nova colònia.
- Les obligacions derivades del manteniment de la colònia, tant del mateix Ajuntament com d'altres entitats amb què es puga arribar a acords per a la gestió de les colònies.
- La creació de la figura de **colònia controlada de gats en zones urbanes**.
- La recomanació d'identificar als gats domèstics encara que no vagen a eixir d'Espanya.
- La recomanació de censar els gats identificats com a animals de companyia que resideixen amb els seus propietaris.

- L'obligatorietat d'obtenir l'autorització o llicència corresponent en els casos de criar ventrades.
- La necessitat d'indicar, en el cas de venda d'animals, el número d'autorització o llicència de criador.
- La prohibició que els gats domèstics sense esterilitzar que tinguen propietari puguen vagar lliurement pels carrers.
- El funcionament de règim intern de l'alberg d'animals.

5.10. Execució i duració.

L'execució i seguiment del present Pla de Gestió correspondrà a la Regidoria de Sanitat, competent en matèria de protecció dels animals que serà la responsable de la difusió de les directrius del Pla i la coordinació d'actuacions entre tots els òrgans administratius amb competència directa o indirecta en la protecció dels animals a Alcoi.

Aquest Pla tindrà una duració indefinida fins a la consecució dels objectius establits en aquest.

Es considerarà la modificació del present Pla en cas necessari, mitjançant una revisió del mateix que serà tramitada segons el mateix procediment general d'aprovació del Pla.

Es recomana revisar de forma general el desenvolupament del Pla de gestió de gats urbans, amb la participació convenient dels organismes i col·lectius que estiguen implicats; es revisarà la informació obtinguda en el programa de seguiment que s'execute, en les dades de les actuacions, en l'avaluació de la seua eficàcia, es definiran els èxits aconseguits i s'establiran nous objectius prioritaris adequant les directrius i actuacions.

És un pla perfectament viable si s'abasteixen de forma correcta els recursos humans i econòmics necessaris perquè tot funcione com s'espera.

Per a facilitar l'arreplega de dades es realitzaran formularis i registres on queden reflectits el seguiment de les colònies de gats (una per colònia), el control de la colònia i les actuacions clíniques del programa de colònies controlades de gats urbans.

En aquests formularis constaran almenys les dades següents:

- **Formulari per al seguiment de les colònies de gats (un per colònia):**
 - Dades del responsable: Nom, adreça, població, codi postal, telèfon, correu electrònic, nom i telèfon dels voluntaris.
 - Localització de la Colònia: Codi postal, carrer, tipus d'àrea (zona privada, zona municipal límit a edificis, zona municipal aliena a edificis, altres)
 - Nombre total de gats a l'inici del programa: mascles adults, femelles adultes, cadells, cadells adoptats, gats socialitzats retirats, núm. d'eutanàsies, gats totals que queden.
 - Si es coneix, indicar l'any en què es va formar la colònia, la data de l'inici del programa.
 - Si en el passat s'han retirat animals, sí o no, i indicar la data de l'última intervenció.
 - Control serològic LVFe i VIF.
 - Marques en l'orella sí o no.
 - Veterinari encarregat: Nom, núm. de col·legiat i telèfon.

- **Formulari de control de colònia:**
 - Nom de la colònia i on es troba.
 - Dades del gat: capa, sexe, edat, marca en l'orella (la forma d'identificació més comuna després de ser esterilitzats és aquesta, encara que hi ha altres formes d'identificar als animals).
 - Control sanitari: Centre Clínic on es realitza, data d'ingrés, data d'alta, exploració clínica, control serològic (VIF, LVFe), desparasitació, esterilització, vacunació, observacions.

- **Formulari d'actuacions clíniques del programa de colònies controlades de gats urbans:**
 - Nom de la clínica.
 - Data d'ingrés.
 - Data d'alta.
 - Característiques de l'animal: sexe, edat, capa.
 - Control Sanitari: Exploració clínica (exposar clarament si hi ha algun motiu pel qual l'animal pugui posar en perill a tota la colònia o tinga una patologia que siga incurable), apte, no apte.
 - Control serològic: LVFe (positiu o negatiu) i VIF (positiu o negatiu).
 - Desparasitació Interna: producte utilitzat.
 - Desparasitació Externa: producte utilitzat.
 - Esterilització: Ovariohisterectomia, Ovariectomia i Orquiectomia.
 - Marcatge en el pavelló auricular: Esquerra mascle, dret femella.
 - Codi identificació, ID(Identificació microxip).
 - Vacunació (vacuna utilitzada).
 - Eutanàsia: Test positiu, patologia.
 - Observacions i incidents.
 - Nom i firma del veterinari responsable i segell de la clínica.